

SADRŽAJ

BISKUPOVA UVODNA RIJEČ: Trajni poziv na milosrđe	103
DOKUMENTI.....	105
Poruka pape Franje za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu, (1. rujna 2016.): <i>Budimo milosrdni prema našoj zajedničkoj kući</i>	105
Poruka pape Franje za Svjetski misijski dan 2016. (23. listopada 2016.): <i>Misionarska Crkva, svjedokinja milosrđa</i>	109
Poruka za Svjetski dan turizma 2016. (27. rujna 2016.):	
Turizam za sve: promicati sveopću dostupnost.....	111
Poruka hrvatskih biskupa za parlamentarne izbore 2016.....	113
Poruka predsjednika Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju: <i>Vjeronauk u školi zahtijeva i župnu katehezu</i>	114
Susret članova HBK s redovničkim poglavarima i Izvanredno zasjedanje HBK	116
IMENOVANJE: Mons. Tomislav Rogić imenovan novim šibenskim biskupom	117
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	119
Biskupijsko hodočašće u Godini milosrđa	
«Putevima hrvatskih svetaca»	119
Dolazak bogoslova u sjemenište «Ivan Pavao II.» u Rijeci	120
Naši svećenički kandidati	121
Slavlje svete potvrde u župama Omišaljskog dekanata	121
Teološko-pastoralni seminar za svećenike i redovnike Riječke metropolije (Rijeka, 28. rujna 2016.).....	121
Katekumenat.....	122
Tečajevi priprave za brak	123
Biskupijsko hodočašće na Trsat (9. listopada 2016.)	123
Đakonsko ređenje (Osor, 22. listopada 2016.).....	124
Plenarni svećenički sastanak (9. studenoga 2016.)	124
14. Obiteljska škola Riječke metropolije (Malinska, od 18. do 20. studenog 2016.) ..	125
Mjesec listopad.....	125
Biskupijski pastoralni kalendar za 2016./2017. godinu	126
IZ POVJERENSTAVA	126
➤ Povjerenstvo za misije: Proslava Svjetskog misijskog dana	126
➤ Apostolat žena za duhovno majčinstvo	127
Hodočašće žena na grob Marice Stanković (Zagreb, 8. listopada 2016.).....	127
Duhovna obnova za djevojke i žene Otoka Krka (Krk, 16. – 18. rujna 2016.).....	127

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	128
Kronika biskupa Ivica Petanjka.....	128
Imenovanja i premještaji svećenika u Biskupiji Krk.....	129
Permanento obrazovanje mladih svećenika.....	130
Proslavljeni Križi, tradicionalno zavjetno hodočašće (Rab, 24. travnja 2016.)	130
Duhovna obnova Pokreta za život (Punat, 28. svibnja 2016.)	131
Svećenici i redovnici o. Krka okupljeni u Glavotoku (3. lipnja 2016.)	133
Svečano proslavljen sv. Kvirin, zaštitnik Krčke biskupije (Krk, 4. lipnja 2016.).....	134
Don Dinko Deželić proslavio 50. obljetnicu svećeništva (Orlec, 3. srpnja 2016.)	135
svećeničko ređenje vlč. Dražena Kraljića (Kotor, 16. srpnja 2016.).....	136
Zaključena Godina svetog Jakova u Korniću (25. srpnja 2016.)	137
Nacionalni duhovni kamp Vjere i Svetlosti održan u Krku (24. do 30. srpnja 2016.)....	139
Dan pobjede i domovinske zahvalnosti u Svetištu M.B. Goričke (5. kolovoza 2016.)	140
Svećenici na duhovnim vježbama	141
Stručno vijeće vjeroučitelja (Krk, 2. rujna 2016.).....	141
Kardinal Vinko Puljić predvodio slavlje Male Gospe u Polju	142
IN MEMORIAM: mons. Josip Bandera (1914. – 2016.)	143

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr

Uredila: I. Žužić

Odgovara: mons. dr. Ivica Petanjak OFMCap, biskup

TRAJNI POZIV NA MILOSRDE

Draga braćo svećenici!

Na početku pastoralne i školske godine obraćam se vama koji ste najbliže Božjem puku, jer živite s njima, poznajete ih i znate njihove potrebe i želje.

Još nas otprilike dva i pol mjeseca dijeli do završetka ove izvanredne svete Godine milosrđa. Imam utisak da se ni o jednoj svetoj godini nije toliko govorilo kao o ovoj. Očito je milosrde nešto što nam je svima potrebno. Nema tog čovjeka i živog bića koje ne prepoznae vibracije dobra, nježnosti, milosrđa. I kao što svi želimo milosrđe zadobiti, vjerujem da smo bar malo napredovali i u tome da milosrđe trebamo i drugima darivati. Budući da nam je milosrđe potrebno jednako kao zrak koji udišemo, mislim da sa službenim završetkom Godine milosrđa mi ne možemo milosrđe staviti u arhiv i napisati *ad acta*, nego moramo u tom ozračju nastaviti započeti hod.

Kada se osvrnemo na ovu milosnu godinu, pitamo se zašto ju je Sveti Otac proglašio? Sigurno je kao pastir sveopće Crkve osjetio u srcu potrebu da ljudima XXI. stoljeća približi pravo lice Božje, otkrije Božju narav i načelo Božjeg djelovanja.

Išao je tako daleko da je iz groba podigao dvojicu svetaca milosrđa: svetog Leopolda Bogdana Mandića i svetog patra Pija iz Pietrelcine i doveo ih u Vječni grad i postavio kao svjetionike milosrđa. Njih dvojica, koji jedva da su se za zemaljskog života makla iz svoga mjesta i iz svoje isповjedonice, krenuli su sada svijetom i povukli mase za sobom čemu smo i mi bili svjedoci.

U našoj smo biskupiji prošle godine upravo stavili naglasak na sakrament pomirenja i uputili župnike da u svojoj župi od-

rede dan i vrijeme u tjednu kada će biti na raspolažanju svojim vjernicima. S više strana dolaze veoma pozitivna iskustva. Upravo zato ponovno molim i potičem sve svećenike da sa završetkom ove svete godine ne završite s ovom praksom koja se pokazala veoma korisnom nego je još više osmislite i budete raspoloživi vjernicima potrebnima isповijedi.

Iznenadili smo se kada su iz naše biskupije pošla 24 autobusa hodočasnika svetom Leopoldu u Zagreb. Sad se spremi biskupijsko hodočašće «Putevima hrvatskih svetaca» u Šibenik i Boku Kotorsku (Zaljev svetaca) i opet s više od šest stotina hodočasnika. Molim vas da prije puta organizirate pokorničko slavlje i omogućite svim hodočasnicima da na njega krenu duhovno pripremljeni te se tako hodočašće ne pretvoriti u čisto turističko putovanje. Jer napominje nam i papa Franjo: «Neka hodočašće bude pokretna sila za obraćenje!» (usp. MV 14)

Isto tako molim vas, svećenike i voditelje u pojedinim autobusima, da vjernike pripremite i na strpljenje jer nije lako voditi toliki broj osoba i udovoljiti svim očekivanjima. Hodočašće ima i pokornički karakter pa se smije nešto i pretrpjeti i podnijeti.

U tom duhu slobodan sam ponovno maštati, razmišljati i reći: «Vidiš na početku svete godine papa Franjo je za uzor postavio dvojicu svetaca *duhovnog djela milosrđa* - isповijednike koji su godinama slušali grijehu drugih i pomirivali ih s Bogom i ljudima i unosili mir u njihova srca. Na kraju godine milosrđa papa proglašava svetom Majku Tereziju iz Kalkute, sveticu *tjelensnih djela milosrđa*, koja je svoj život promijenila u potpunosti i to već kao formirana redovnica i profesorica, kad je čula ri-

ječi jednog umirućeg na željezničkom kolodvoru *Žedan sam!»*

Meni je ta poruka više nego kristalno jasna. Samo onaj tko je na svojoj koži osjetio milosrđe i iskusio dar praštanja i zadobio mir u srcu moći će taj dar milosrđa neobično dijeliti kamo god pošao i gdje god se našao.

Draga braćo svećenici! Nastojte ove milosne plodove koji su se začeli ove godine brižljivo njegovati i u godinama koje su pred nama još više osmišljavati. Budite kreativni i radosni evangelizatori. Ne bojte se ponoviti i osvježiti nešto što ste ove godine već učinili. Razmislite ne bi li bilo moguće još koji puta kroz godinu organizirati 24 sata za Gospodina, upriličiti susrete mlađih, djece, bolesnika, organizirati kateheze za mlade i odrasle,....

Kod ovogodišnjih premještaja svećenika puno puta sam vam rekao da bi bilo neophodno ići u školu pa makar dva tri sata tjedno da budete prisutni među djecom i mladima, među učiteljima i profesorima. Tu su vam oni najmlađi već na okupu. Ne treba ih tražiti i pozivati, treba im samo doći. Dodite im! Idite im! Bit će to obostrana radost i vaš će svećenički život biti osmišljen jer ste Isusa Krista donijeli ovom svijetu.

Neka vas prati Božji blagoslov i njegovo neizmjerno milosrđe!

Vaš biskup Ivica

**PORUKA PAPE FRANJE ZA SVJETSKI DAN MOLITVE
ZA SKRB O STVORENOM SVIJETU, 1. RUJNA 2016.**

Budimo milosrdni prema našoj zajedničkoj kući

Zajedno s našom pravoslavnom braćom i sestrama, te uz potporu drugih Crkava i kršćanskih zajednica, Katolička crkva danas obilježava Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu. Današnja proslava želi ponuditi «pojedinim vjernicima i zajednicama dragocjenu prigodu da obnove predanost osobnom pozivu da budu čuvari stvorenog svijeta, zahvale Bogu za čudesno djelo koje je povjerio našoj brizi i mole njegovu pomoć za zaštitu stvorenog svijeta kao i njegovo oproštenje za grijeha počinjene protiv svijeta u kojem živimo» (1).

Veoma nas ohrabruje činjenica da brigu za budućnost našega planeta dijele Crkve i kršćanske zajednice, kao i druge religije. Doista, u posljednjih nekoliko desetljeća vjerske vođe i udruženja poduzeli su brojne inicijative kojima je bio cilj snažnije senzibilizirati javnost glede opasnosti neodgovornog izrabljivanja našeg planeta. Ovdje želim spomenuti patrijarha Bartolomeja kao i njegova prethodnika patrijarha Dimitriosa koji su se godinama otvoreno izjašnavali protiv grijeha činenja šteta stvorenom svijetu i skretali pozornost na moralnu i duhovnu krizu koja je u korijenu problema okoliša i srozavanja. Kao odgovor na rastuću zabrinutost za cjelovitost stvaranja, na Trećem europskom ekumenskom skupu u Sibiu 2007. godine predloženo je da se slavi «Vrijeme za stvaranje» u trajanju od pet tjedana, između 1. rujna (kada pravoslavni slave spomen obilježavanja Božjeg djela stvaranja) i 4. listopada (spomen Franje Asiškog u Katoličkoj crkvi i nekim drugim zapadnim tradicijama). Ova inicijativa, uz podršku Svjetskog vijeća Crkava, nadahnula je

mnoge ekumenske aktivnosti u različitim dijelovima svijeta. Ohrabruje također činjenica da u cijelom svijetu slične inicijative, koje promiču pravedno postupanje s okolišem, brižnu skrb za siromašne i odgovorno djelovanje u društvu, okupljaju ljudе, posebno mlade, iz različitih vjerskih okruženja. Svi mi, kršćani i nekršćani, vjernici i ljudi dobre volje, trebamo biti ujedinjeni u pokazivanju milosrđa prema Zemlji kao našem zajedničkom domu i u punini vrednovati svijet u kojem živimo kao mjesto dijeljenja i zajedništva.

1. Zemlja vapi...

Ovom porukom obnavljam svoj dijalog sa svim osobama koje nastanjuje ovaj planet o trpljenjima koja muče siromašne i uništavanju okoliša. Bog nam je podario vrt izobilja, a mi smo ga pretvorili u zagadenu pustopoljinu «ruševina, pustoši i prljavštine» (Enc. *Laudato si'*, 161). Ne možemo se predati ili biti ravnodušni na gubitak bioraznolikosti i razaranje ekosustavâ, koji su često uzrokovani našim neodgovornim i egoističnim vladanjima. «Zbog nas na tisuće vrsta više neće slaviti Boga samim svojim postojanjem niti nam prenijeti svoju poruku. Nemamo pravo to činiti» (*isto*, 33).

Planet se nastavlja zagrijavati, dijelom i zbog čovjekova djelovanja: 2015. je bila najtoplja ikad zabilježena godina, a 2016. će vjerojatno biti još toplija. To uzrokuje suše, poplave, požare i sve ekstremnije meteorološke pojave. Klimatske promjene pridonose također bolnoj krizi prisilnih migracija. Siromasi svijeta, koji su najmanje odgovorni za klimatske

promjene, najranjiviji su i već trpe njihove posljedice.

Kao što pokazuje cijelovita ekologija, ljudska su bića duboko povezana jedna s drugima i sa svim stvorovima. Kad loše postupamo s prirodom, zlostavljamo i ljudska bića. Istodobno, svako stvorenje ima svoju intrinskičnu vrijednost koju se mora poštivati. Poslušajmo «i vapaj Zemlje i vapaj siromašnih» (*Laudato si'*, 49) i učinimo sve što je u našoj moći kako bismo osigurali odgovarajuću i blagovremenu reakciju.

2. ...jer smo zgrijesili

Bog nam je dao Zemlju da je obrađujemo i čuvamo (usp. *Post* 2, 15) na uravnotežen način i s poštivanjem. «Previše» je obrađivati – to jest iskorištavati je na kratkovidan i egoističan način – i slabo je čuvati predstavlja grijeh.

Moj brat, ekumenski patrijarh Bartolomej je hrabro i proročki u više navrata iznio na vidjelo naše grijeh protiv stvorenog svijeta: «To što ljudi uništavaju biološku raznolikost u Božjem stvaranju; to što ljudi ugrožavaju cijelovitost Zemlje i pridonose klimatskoj promjeni, lišavajući Zemlju njezinih prirodnih šuma ili uništavajući njezina vlažna područja; to što ljudi truju vodu, tlo, zrak: sve su to grijesi». Naime, «zločin protiv prirode je zločin protiv nas samih i grijeh protiv Boga» (2).

U svjetlu onoga što se događa našem domu, neka Jubilej milosrđa uzmogne biti poziv kršćanskim vjernicima na «duboko unutarnje obraćenje» (Enc. *Laudato si'*, 217), potpomognuto na poseban način sakramentom pokore. U ovoj jubilejskoj godini, naučimo tražiti Božje milosrđe za grijeh protiv stvorenog svijeta koje dosad nismo znali prepoznati i ispovjediti i trudimo se činiti konkretnе korake na putu ekološkog obraćenja, koje zahtijeva jasnu svijest o našoj odgovornosti prema sebi samima, bližnjemu, stvorenom svijetu i Stvoritelju (usp. *isto*, 10; 229).

3. Ispit savjesti i kajanje

Prvi korak na tome putu je uvijek ispit savjesti, koji «podrazumijeva zahvalnost i besplatnost, to jest priznanje da je svijet dar Očeve ljubavi i da smo pozvani u skrovitosti oponašati njegovu velikodušnost u požrtvovnosti i dobrom djelima [...]. To također uključuje brižnu svijest da nismo odvojeni od ostalih stvorenja, nego da s ostalim živim bićima na svijetu tvorimo divno sveopće zajedništvo. Vjernik ne promatra svijet izvana, nego iznutra, svjestan vezâ kojima nas je Otac povezao sa svim bićima» (*isto*, 220).

Tome Ocu punom milosrđa i dobrote, koji čeka povratak svakog od svoje djece, možemo se obratiti i priznati svoje grijeha prema stvorenom svijetu, siromašnima i budućim naraštajima. »Budući da svi mi uzrokujemo ekološke štete«, pozvani smo prepoznati «naš, mali ili veliki, doprinos izobličavanju i uništavanju okoliša» (3). To je prvi korak na putu obraćenja.

Godine 2000., koja je bila također jubilejska, moj predčasnik sveti Ivan Pavao II. je pozvao katolike da daju zadovoljštinu za vjersku nesnošljivost u prošlosti i sadašnjosti, kao i za nepravde učinjene prema Židovima, ženama, domorodicima, useljenicima, siromašnima i nerođenima. U ovom Izvanrednom jubileju milosrđa pozivam sve da učine isto. Kao pojedinci, već naviknuti na stilove života koji su posljedica bilo pogrešno shvaćene kulture blagostanja bilo «neuredne želje da se troši više nego što je stvarno potrebno» (*isto*, 123), i kao dionici sustava «koji je nametnuo logiku zarade po svaku cijenu, ne mareći za društvenu uključivost ili uništenje prirode» (4), pokajmo se za zlo koje činimo našem zajedničkom domu.

Nakon ozbiljnog ispita savjesti i vođeni iskrenim kajanjem, možemo ispovjediti naše grijeha protiv Stvoritelja, stvorenog svijeta, protiv naše braće i sestara. «Katekizam Katoličke Crkve predstavlja

ispovjedaonicu kao mjesto u kojem nas istina oslobađa u susretu» (5). Znamo da je «Bog veći od našega grijeha» (6), od svih grijeha, uključujući i one protiv stvorenog svijeta. Priznajemo ih na isповijedi jer smo se pokajali i želimo se promijeniti. Milost milosrdnoga Boga koju primamo u tom sakramantu pomoći će nam to učiniti.

4. Učiniti zaokret

Ispit savjesti, pokajanje i ispovijedanje Ocu koji je bogat milosrđem vode *čvrstoj odluci da promijenimo život*. A to se mora pretočiti u konkretne stavove i vladanja ispunjena većim poštivanjem prema stvorenom svijetu, kao na primjer razumno korištenje plastike i papira, ne rasipati vodu, hranu i električnu energiju, odvajati otpad, brižno postupati s drugim živim bićima, služiti se javnim prijevozom i koristiti jedan automobil za prijevoz više osoba (*car-pooling*) i tako dalje (usp. enc. *Laudato si'*, 211). Ne smijemo misliti da su ti naporci premalo da bi se poboljšalo svijet. Ta djela često «u krilu ove zemlje radaju dobro koje se, iako nevidljivo, neizbjegno sve više širi» (*isto*, 212) i potiču «proročki i kontemplativni način života, u kojem se može uživati duboku radost bez opsjednutosti potrošnjom» (*isto*, 222).

Jednako tako, odluka da promijenimo život mora se odraziti na naše doprinose oblikovanju kulture i društva u kojem živimo: naime, «briga za prirodu dio je načina života koji uključuje sposobnost za suživot i zajedništvo» (*isto*, 228). Ekonomijom i politikom, društvom i kulturom ne mogu dominirati kratkoročni način razmišljanja i težnja izravnoj finansijskoj ili izbornoj dobiti. Oni naprotiv moraju hitno biti preusmjereni prema općem dobru, koje uključuje održivost i skrb za stvoreni svijet.

Konkretni primjer je «ekološki dug» između Sjevera i Juga svijeta (usp. *isto*, 51-52). Njegovo otplaćivanje zahtjevalo bi brigu o okolišu najsiromašnijih zemalja, pružajući im finansijska sredstva i tehničku

pomoć koji su im potrebni da se mogu nositi s posljedicama klimatskih promjena i promicati održivi razvoj.

Zaštita našeg zajedničkog doma zahtjeva sve veći globalni politički konsenzus. U tome smislu, izražavam zadovoljstvo što su u rujnu 2015. godine države iz cijelog svijeta usvojile ciljeve održivog razvoja i što su, u prosincu 2015., odobrile Sporazum iz Pariza o klimatskim promjenama, u kojem je postavljen zahtjevan, ali temeljni cilj zaustavljanja rasta globalne temperature. Sada su vlade dužne poštivati preuzete obveze, dok poduzeća također moraju biti odgovorna za svoj dio, a na građanima je zahtijevati da se to i ostvari, štoviše da se teži sve ambicioznijim ciljevima.

Promjena smjera sastoji se dakle u «skrupuloznom poštivanju izvorne zapovijedi da se stvoreni svijet čuva od svakoga zla, bilo za naše, bilo za dobro drugih ljudskih bića» (7). Jedno pitanje može nam pomoći da ne izgubimo iz vida cilj: «Kakav svijet želimo ostaviti onima koji dolaze poslije nas, djeci koja sada odrastaju?» (Enc. *Laudato si'*, 160).

5. Novo djelo milosrđa

«Ništa nas ne povezuje više s Bogom od djela milosrđa – bilo da je riječ o milosrđu kojim Gospodin opraća naše grijehu, bilo da je riječ o milosti koju nam daje da u njegovo ime činimo djela milosrđa» (8).

Da parafraziram svetog Jakova, «Milosrđe bez djela u sebi je mrtvo. [...] Zbog promjena u našem globaliziranom svijetu, neka su se materijalna i duhovna siromaštva umnožila: dajmo dakle prostora maštovitosti ljubavi, kako bismo otkrili nove načine djelovanja. Tako će put milosrđa uvijek postajati sve konkretniji» (9).

Kršćanski život uključuje vršenje tradicionalnih djela tjelesnog i duhovnog milosrđa (10). «Obično mislimo na

pojedinačna djela milosrđa i ona koja su vezana uz pojedinu inicijativu: bolnice za bolesne, javne kuhinje za gladne, skloništa za beskućnike, škole za one koji trebaju izobrazbu, isповједаонице i duhovno vodstvo za one koji trebaju savjet i oproštenje... Ali ako djela milosrđa promatramo u cjelini, možemo vidjeti da je predmet milosrđa sam ljudski život u svojoj cjelovitosti» (11).

Očito da ljudski život u svojoj cjelovitosti uključuje brigu za zajednički dom. Dopustite mi stoga predložiti dopunu dvaju tradicionalnih popisa od po sedam djela milosrđa, dodajući svakom *skrb za zajednički dom*.

Kao duhovno djelo milosrđa, skrb za zajednički dom zahtijeva «zahvalnu kontemplaciju Božjeg svijeta» (Enc. *Laudato si'*, 214) koja «omogućuje nam otkriti u svim stvarima neko učenje koje nam Bog želi prenijeti» (*isto*, 85). Kao tjelesno djelo milosrđa, briga za zajednički dom zahtijeva «jednostavne svakidašnje geste, kojima prekidamo logiku nasilja, iskorištavanja i sebičnosti [...] i očituje se u svim djelovanjima kojima se nastoji graditi bolji svijet» (*isto*, 230-231).

6. U zaključku, molimo!

Usprkos našim grijesima i strahovitim izazovima koji su pred nama, nikada ne gubimo nadu: «Stvoritelj nas ne napušta, on nikada ne posustaje u svojem planu ljubavi, ne kaje se što nas je stvorio [...] jer se jednom zauvijek združio s našom zemljom, i njegova nas ljubav stalno potiče pronalaziti nove putove» (*isto*, 13; 245). Napose 1. rujna, a zatim kroz čitavu godinu, molimo:

«O Bože siromaha,
pomozi nam da spasimo napuštene
i zaboravljenе ovoga svijeta,
koji su tako dragocjeni u tvojim očima.
[...]

Bože ljubavi, pokaži nam naše
mjesto na ovome svijetu
kao oruđa tvoje ljubavi
prema svim bićima na ovoj zemlji». Bože milosrđa, daj da primimo od tebe
oproštenje i pronosimo tvoje milosrđe
po čitavom našem domu.
Hvaljen budi!
Amen.

Iz Vatikana, 1. rujna 2016.

FRANJO

---

1 Pismo u prigodi ustanovljenja Svjetskog dana molitve za skrb o stvorenom svijetu, 6. kolovoza 2015.

2 Govor u Santa Barbari, Kalifornija (8. studenog 1997.).

3 Bartolomej I., Poruka u prigodi Dana molitve za očuvanje stvorenog svijeta (1. rujna 2012.).

4 Govor na II. Svjetskom susretu pučkih pokreta, Santa Cruz de la Sierra (Bolivija), 9. srpnja 2015.

5 Treća meditacija, Duhovna obnova u prigodi Jubileja svećenikâ, Bazilika Sv. Pavla izvan zidina, 2. lipnja 2016.

6 Audijencija, 30. ožujka 2016.

7 Bartolomej I., Poruka u prigodi Dana molitve za očuvanje stvorenog svijeta (1. rujna 1997.).

8 Prva meditacija, Duhovna obnova u prigodi Jubileja svećenikâ, Bazilika Svetog Ivana Lateranskog, 2. lipnja 2016.

9 Audijencija, 30. lipnja 2016.

10 Tjelesna su: gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, stranca primiti, bolesna dvoriti, utamničena pohoditi i mrtva pokopati. Duhovna su: dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grješnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, nepravdu strpljivo podnosititi i za žive i mrtve Boga moliti.

¹¹ Treća meditacija, Duhovna obnova u prigodi Jubileja svećenikâ, Bazilika Sv. Pavla izvan zidina, 2. lipnja 2016.

**PORUKA PAPE FRANJE
ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN 2016.**

Misionarska Crkva, svjedokinja milosrđa

Draga braćo i sestre,

izvanredni Jubilej milosrđa, koji Crkva slavi, baca posebno svjetlo također na Svjetski misijski dan 2016.: poziva nas promatrati misiju *ad gentes* kao veliko, neizmјerno djelo milosrđa, bilo duhovnog bilo materijalnog. Na ovaj Svjetski misijski dan svi smo pozvani «izlaziti» kao učenici misionari, svaki velikodušno ulazući svoje talente, kreativnost, mudrost i iskustvo kako bi se donijelo poruku Božje nježnosti i suosjećanja čitavoj ljudskoj obitelji. Po misijskom poslanju, Crkva brine za one koji ne poznaju evanđelje, jer želi da se svi ljudi spase i dožive ljubav Gospodnju. Ona «ima zadatak naviještati Božje milosrđe, to živo srce evanđelja» (*Misericordiae vultus*, 12) i naviještati ga u svakom kutku svijeta, da ono dopre do svakog muškarca i žene, bili oni mladi ili stari.

U susretu svake osobe s milosrdjem Očevo se srce ispuni dubokom radošću; od samog početka, Otac pun ljubavi okreće se također najslabijima, jer njegova veličina i moć se otkrivaju upravo u njegovoj sposobnosti da se poistovjećuje s malenima, odbačenima i potlačenima (usp. *Pnz* 4, 31, *Ps* 86, 15; 103, 8; 111, 4). On je dobrohotan, pažljiv i vjeran Bog, koji je blizak onima u potrebi, osobito siromašnima; on ulazi s nježnošću u ljudsku stvarnost, baš kao što to čine otac i majka u životima svoje djece (usp. *Jr* 31, 20). Izraz koji se u Bibliji koristi za milosrđe upućuje na majčino krilo: odnosi se dakle na ljubav majke prema djeci, onoj djeci koju će ona uvijek ljubiti, u svakoj prilici i ma što da se dogodilo, jer su plod njezine utrobe. To je također bitan aspekt ljubavi koju Bog gaji prema svojoj djeci, na osobit način prema pripadnicima naroda koji je od njega potekao i koji on želi podizati i odgajati;

pred njihovom slabošću i nevjерom, srce bi mu se ganulo i obuzimalo ga je suosjećanje (usp. *Hoš* 11, 8). On je milosrdan prema svima, njegova ljubav je za sve narode i njegova nježnost se proteže na sva stvorena (usp. *Ps* 145, 8-9).

Milosrđe nalazi svoje najviše i najpotpunije očitovanje u utjelovljenoj Riječi. Ona otkriva lice Oca bogata milosrdem; «o njemu on govori i tumači ga ne samo slikama i prispodobama, već nadasve on milosrđe utjelovljuje i uosobljuje» (Ivan Pavao II., Enc. *Dives in misericordia*, 2). Kad rado primamo i slijedimo Isusa po Evanđelju i sakramentima, možemo, uz pomoć Duha Svetoga, postati milosrdni kao što je naš nebeski Otac milosrdan; možemo naučiti voljeti kao što on nas ljubi i učiniti od svojega života besplatan dar, znak njegove dobrote (usp. *Misericordiae vultus*, 3). Crkva usred svijeta je prije svega zajednica koja živi Kristovo milosrđe: trajno osjeća njegov pogled i da ju je izabrao svojom milosrdnom ljubavlju. Ta ljubav nadahnjuje Crkvu u njezinu poslanju, ona je živi i daje je upoznati svim narodima kroz smjeran dijalog sa svakom kulturom i vjerskim uvjerenjem.

Tu milosrdnu ljubav, baš kao u počecima Crkve, svjedoče mnogi muškarci i žene svih životnih dobi i položaja. Značajna i sve veća prisutnost žena u svijetu misija, rame uz rame s muškarcima, rječiti je znak Božje majčinske ljubavi. Vjernice laikinje ili Bogu posvećene žene, a danas nerijetko i cijele obitelji, ostvaruju svoj misijski poziv u raznim oblicima: od izravnog naviještanja evanđelja do karitativne službe. Priklučene evangelizacijskom i sakralnom djelovanju misionara, žene i obitelji često

bolje razumiju probleme ljudi i znaju kako im pristupiti na odgovarajući i, katkad, nov način: u posvećivanju brige životu, sa snažnim naglaskom na ljudima, a ne strukturama, te ulazući sve ljudske i duhovne resurse u izgradnju dobrih odnosa, sklada, mira, solidarnosti, dijaloga, suradnje i bratstva, kako među pojedincima tako i u društvenom i kulturnom životu, posebice kroz brigu za siromašne.

Na mnogim mjestima evangelizacija započinje obrazovanjem, čemu djelo misija posvećuje mnogo vremena i truda, poput milosrdnog vinogradara iz Evandelja (usp. *Lk* 13, 7-9; *Iv* 15, 1), strpljivo čekajući plodove nakon godina sporoga izgradnja; na taj način dolaze novi ljudi sposobni za djelo evangelizacije i dovesti evanđelje na ona mjesta gdje se to inače ne bi moglo ni zamisliti. Crkvu se također može nazivati «majkom» također za sve one koji će jednoga dana povjerovati u Krista. Nadam se, stoga, da će sveti Božji narod i dalje ostvarivati tu majčinsku službu milosrđa, koja pomaže onima koji još nisu čuli za Gospodina da ga nađu i uzljube. Vjera je Božji dar, a ne plod prozelitizma; ipak, ona raste zahvaljujući vjeri i ljubavi vjerovjesnika koji su svjedoci Krista. Dok prolaze svijetom, Isusovi učenici moraju imati onu ljubav koja nema granica, istu onu ljubav koju je naš Gospodin imao za sve ljude. Mi naviještamo najljepši i najveći dar koji nam je dao: njegov život i njegovu ljubav.

Svi narodi i kulture imaju pravo primiti poruku spasenja koja je Božji dar svakoj osobi. To je utoliko potrebnije kad se uzme u obzir koliko je mnogo nepravdi, ratova i humanitarnih kriza danas koje tek treba riješiti. Misionari znaju iz iskustva da evanđelje oproštenja i milosrđa može donijeti radost i pomirenje, pravdu i mir. Nalog iz Evandelja: «Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u

ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!» (*Mt* 28, 19-20) nije nimalo izgubio na snazi; štoviše sve nas obvezuje, u trenutnim prilikama i sadašnjim izazovima, osjetiti se pozvanima na novi misionarski «izlazak», kao što sam to rekao u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium*: «Svaki kršćanin i svaka zajednica moraju raspoznati put koji Gospodin pokazuje, ali od svih nas traži se da prihvatimo ovaj poziv: izaći iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja» (20).

Upravo ove jubilejske godine slavi se 90. obljetnica Svjetskog misijskog dana, koji je pokrenulo Papinsko djelo za širenje vjere a odobrio papa Pio XI. godine 1926. Smatram stoga uputnim podsjetiti na mudre upute mojih predšasnika, koji su odredili da tome Djelu budu namijenjeni svi prilozi koji se u svakoj biskupiji, župi, vjerskoj zajednici, udruzi i crkvenom pokretu diljem svijeta prikupe za pomaganje kršćanskim zajednicama kojima je pomoći potrebna i za pružanje potpore naviještanju evanđelja do kraja zemlje. Ni danas ne izostavimo taj znak misionarskog crkvenog zajedništva. Ne dopustimo da nam srca budu zatvorena u naše pojedinačne brige, već ih otvorimo obzorima čitavog čovječanstva.

Neka Presveta Bogorodica Marija, uzvišena slika otkupljenog čovječanstva, misionarski uzor za Crkvu, nauči sve muškarce, žene i obitelji, njegovati i čuvati na svakom mjestu živu i tajanstvenu prisutnost Uskrstog Gospodina, koji obnavlja i ispunja radosnim milosrđem odnose među osobama, kulturama i narodima.

Iz Vatikana, 15. svibnja 2016., na svetkovinu Duhova.

FRANJO

PORUKA ZA SVJETSKI DAN TURIZMA

— 27. RUJNA 2016. —

Turizam za sve: promicati sveopću dostupnost

1. «Turizam za sve: promicati sveopću dostupnost» tema je koju je Svjetska turistička organizacija (UNWTO) izabrala za Svjetski dan turizma 2016., koji će se, po običaju, slaviti 27. rujna. Sveta Stolica se priključila toj inicijativi od samog početka, svjesna velike važnosti tog sektora, kao i izazova koje pred nas stavlja i mogućnosti koje pruža za evangelizaciju.

U posljednjih nekoliko desetljeća, broj osoba koje imaju mogućnost korištenja odmora uvelike se povećao. Prema posljednjim statističkim podacima Svjetske turističke organizacije iz 2015. godine, broj dolazaka stranih turista u svijetu iznosi miliardu i 184 milijuna. Taj broj će, prema predviđanjima, do 2030. dosegnuti dvije milijarde. Tomu treba pridodati podatke o još većem broju turista koji se bilježi u turizmu na lokalnoj razini.

2. Uz taj brojidelni porast, porasla je također svijest o pozitivnom utjecaju turizma na različita područja života, s njegovim brojnim koristima i potencijalima. Ne zanemarujući neke njegove negativne ili dvoznačne aspekte, uvjereni smo da turizam humanizira jer – da spomenemo samo nekoliko pozitivnih obilježja – predstavlja priliku za odmor, mogućnost za međusobno razumijevanje između naroda i kultura, sredstvo za ekonomski razvoj, promiče mir i dijalog, pruža mogućnost za obrazovanje i osobni rast kao i prigodu za susret s prirodom te je ambijent za duhovni rast.

3. Na temelju te pozitivne ocjene i svjesni da su turizam, na poseban način, i slobodno vrijeme općenito «potreba ljudske naravi koja očituje u samoj sebi neospornu vrijednost» (1), moramo zaključiti, oslanjući se na crkveno Učiteljstvo (2), da turizam nije samo prilika, već mora biti pravo sviju i ne može se ograničiti na određene

društvene slojeve ili određena zemljopisna područja. Svjetska turistička organizacija ističe da turizam «predstavlja pravo jednako otvoreno svim stanovnicima svijeta [...], i nikakve se prepreke ne smije stavljati na njegovu putu» (3).

Dakle, moguće je govoriti o «pravu na turizam», koje je zasigurno konkretni izraz prava «na odmor i slobodno vrijeme, što uključuje razumno ograničenje radnih sati i povremene plaćene praznike» priznato čl. 24 Opće deklaracije o ljudskim pravima, usvojene 1948. godine.

4. Međutim, stvarnost pokazuje da ono danas nije dostupno svima i da postoji još uvijek mnogo ljudi koji su i dalje isključeni iz ostvarivanja toga prava.

Prije svega, u mnogim zemljama u razvoju, gdje još nisu osigurane osnovne potrebe, pravo na turizam čini se nečim vrlo dalekim. Govoriti o toj temi može čak izgledati i neozbiljno, premda ta djelatnost može također biti resurs u borbi protiv siromaštva. Ali i u ekonomski najrazvijenijim zemljama postoje značajni dijelovi društva koji nemaju lak pristup turizmu.

Zato se na međunarodnoj razini promiče takozvani «turizam za sve» koji može uživati bilo tko i koji u sebi objedinjuje ideje «pristupačnog turizma», «održivog turizma» i «socijalnog turizma».

5. Pod pojmom «dostupan turizam» podrazumijeva se napore koji se ulažu kako bi se zajamčilo da turističke destinacije i usluge budu dostupne svima, neovisno o kulturnom profilu, trajnim ili privremenim ograničenjima (fizičkim, mentalnim ili osjetilnim), ili posebnim potrebama koje zahtijevaju, primjerice, djeca ili starije osobe.

6. Pojam «održivi turizam» uključuje nastojanje da ta ljudska djelatnost što je vi-

še moguće poštije kulturne i ekološke raznolikosti mjesata na kojem se provodi, uzimajući u obzir i sadašnje i buduće posljedice. Enciklika pape Franje *Laudato si'* može biti od velike pomoći u dobrom upravljanju stvorenim svijetom koji je Bog povjerio čovjeku (4).

7. Pojam «socijalni turizam», pak, traži da nitko ne bude isključen na temelju različite kulture, manjka sredstava ili zato što živi u manje razvijenim regijama. Među ciljnim skupinama intervencijâ u tome sektoru su mladi ljudi, obitelji s većim brojem djece, osobe s posebnim potrebama i starije osobe, kao što se navodi u *Globalnom etičkom kodeksu za turizam* (5).

8. Potrebno je, dakle, promicati «turizam za sve» koji je etički i održiv, u kojem se jamči stvarna fizička, ekonomska i društvena dostupnost i izbjegava sve oblike diskriminacije. Takav jedan cilj moguće je postići jedino suradnjom svih: političara, poduzetnika, korisnika kao i udruga koje djeluju na tome području.

Crkva pozitivno ocjenjuje dosadašnje napore poduzete u prilog «turizma za sve», te inicijative «koja stvarno stavljuju turizam u službu osobnog ostvarenja i društvenog razvoja» (6). Crkva već duže vrijeme nudi svoj doprinos i kroz teorijsko razmišljanje i kroz konkretnе inicijative, od kojih su mnoge pionirske, ostvarene unatoč ograničenim materijalnim resursima i s mnogo predanosti, polučivši dobre rezultate.

Neka se zauzimanje Crkve za «turizam za sve» živi i shvaća kao «svjedočanstvo posebne Božje posebne naklonosti prema najmanjima» (7).

Vatikan, 24. lipnja 2016.

Antonio Maria kard. Vegliò
Predsjednik papinskog vijeća
za pastoral selilaca i izbjeglica

Joseph Kalathiparambil
Tajnik

-
- (1) Papinsko vijeće za pastoral selilaca i izbjeglica, *Smjernice za pastoral turizma*, 29. lipnja 2001., br. 6.
(2) Usp. Drugi vatikanski koncil, pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, 7. prosinca 1965., 61 i 67; Papinsko vijeće za pastoral selilaca i izbjeglica, *Smjernice za pastoral turizma*, 6.
(3) Svjetska turistička organizacija, *Globalni etički kodeks za turizam*, 1. listopada 1999., čl. 7 § 1.
(4) Usp. Franjo, enciklika *Laudato si'* o brizi za zajednički dom, 24. svibnja 2015.
(5) Usp. Svjetska turistička organizacija, *Globalni etički kodeks za turizam*, čl. 7 § 4.
(6) Usp. Papinsko vijeće za pastoral selilaca i izbjeglica, *Smjernice za pastoral turizma*, 24.
(7) *Isto.*

PORUKA HRVATSKIH BISKUPA ZA PARLAMENTARNE IZBORE 2016.

1. Povodom predstojećih parlamentarnih izbora, koji su raspisani za 11. rujna 2016., mi – katolički biskupi – želimo još jedanput podsjetiti članove Božjega naroda, ali i sve druge ljude kojima je stalo do hrvatske domovine, da su izbori zastupnika za Hrvatski sabor važan događaj koji utječe na našu osobnu, obiteljsku, političku, kulturnu i gospodarsku stvarnost. Za vjernike, izači na izbore i osobno preuzeti odgovornost za nosive vrijednosti, općedruštveni boljxitak i daljnji razvoj demokracije u hrvatskome društvu, nije samo gradanska dužnost, nego i izražaj kršćanske odgovornosti i istinskoga domoljublja.

Uvijek kad su izbori pitamo se: Komu od predloženih kandidata na izbornim listama iskazati svoje povjerenje? Biblijsko iskustvo nas uči kako samo oni koji su mudri, pošteni i nesebični mogu istinski pomoći da društvo raste i napreduje. Na tome tragu, a osobito u vidu donošenja odgovorne i razborite odluke koga zaokružiti na ovim izborima, dobromanjerno želimo podsjetiti da je od iznimne važnosti upoznati izborne programe onih koji se kandidiraju, osobito one gospodarske koje se odnose na gospodarenje morem, šumama i poljoprivrednim dobrima. Valja također uočiti i podupirati one koji očituju spremnost stvoriti preduvjete za otvaranje novih radnih mjesta, te tako zaustaviti socijalno raslojavanje i osiromašenje građana, a osobito iseljavanje mladih ljudi i obitelji iz Hrvatske.

2. Pozvani smo naročito dati povjerenje onima koji se zauzimaju za zaštitu braka kao zajednice muškarca i žene, te promiču kulturu života dugoročnom pronatalitetnom politikom. Potaknuti nedavnom raspravom o obrazovnoj reformi, smatramo da je posebice važno uočiti u kojemu smjeru pojedine političke opcije namjeravaju nastavati taj proces. Jer, o tome će ovisiti i budući odgoj i vrijednosni sustav naše djece. Važno je također vidjeti kako političke

stranke, koalicije ili nezavisne liste namjeravaju provoditi daljnju demokratizaciju društva, najprije promjenom izbornoga zakona i razvojem civilnoga društva na načelima pluralnosti i vjerske slobode. Isto tako, u svjetlu dugogodišnjih sprječavanja da se procesuiraju zlodjela komunističke diktature, važno je prepoznati kako se pojedine političke opcije namjeravaju suočiti s komunističkom prošlošću. Guranje «pod tepih» takvih tema stvara još veće podjele u društvu. Crkvi je stalo da se rasvjetli cjelovita istina, jer se samo tada može uspostaviti kultura dijaloga kao preduvjet i polazište jačanja nacionalnoga zajedništva.

Uljudno se mole svi stranački i nezavisi kandidati neka u predizbornome nadmetanju sačuvaju osobno dostojanstvo, te snagom argumenata nastoje pridobiti povjerenje ljudi. Time će pridonijeti rastu povjerenja građana u društvene i političke institucije. Potičemo i medijske djelatnike neka svoje poslanje ispune s visokim standardima profesionalnosti te pruže dostaone i jasne informacije o izbornim programima i kandidatima za budući saziv Hrvatskoga sabora.

3. Zaređene pak službenike Crkve pozivamo neka zajedno s vjernicima mole za našu Domovinu i njezine žitelje da ih ne zahvati ravnodušnost i napast malodušja kako se ništa ne može promijeniti. Sama činjenica postojanja tzv. preferencijalnoga glasa daje mogućnost s ponudene liste izravno birati one kandidate za koje su uvjereni da imaju sposobnosti suočiti se s današnjim izazovima.

Sve preporučujemo zagovoru One koju vjekovima nazivamo svojom Odyjetnicom, kao i zagovoru sv. Josipa, zaštitnika Hrvatske i Hrvatskoga sabora. Posebice molimo zagovor i pomoći blaženoga Alojzija Stepinca koji je svoju službu i svoj život darovao Crkvi i svome narodu.

Zagreb, 25. kolovoza 2016.

Vaši biskupi

**PORUKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK
ZA KATEHIZACIJU I NOVU EVANGELIZACIJU**

Vjerounauk u školi zahtjeva i župnu katehezu

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, poštovane vjeroučiteljice i vjeroučitelji, draga djeco i mлади, dragi roditelji!

«Radost evanđelja ispunja srce i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i osamljenosti. S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa» (papa Franjo, *Evangelii gaudium*, br. 1). Na početku nove školske i katehetske godine, a povodom dvadeset i pete godišnjice od ponovnoga uvođenja katoličkoga vjeronauka u hrvatske škole, smatramo svojom obvezom podsjetiti na veliki doprinos vjeronauka u školi kojemu je, kao i župnoj katehezi, jedna od temeljnih zadaća naviještanje Radosne vesti te pružanje mogućnosti osobnoga susreta s Isusom Kristom.

1. Prije dvadeset i pet godina. Svečano su odjekivale riječi hrvatskih biskupa u *Poruci o vjerskom odgoju u školi i župnoj zajednici*, upućene javnosti u lipnju 1991. godine povodom ponovnoga uvođenja vjeronauka u školu: «Crkva se smatra pozvanom i dužnom upoznati sve ljude koji to žele s porukom kršćanske vjere o najdubljem smislu čovjekova života i svijeta. Ona to svoje poslanje na poseban način ostvaruje prikladnim oblicima sustavnoga vjerskog odgoja i obrazovanja (vjeronauka) ne samo u crkvenoj (župnoj) zajednici nego i u školi. Na taj način Crkva istodobno ispunja svoju zadaću naviještanja Evanđelja i svoju djelotvornu ljubav na području odgoja i obrazovanja mlađih naraštaja» (br. 1).

Ponovnim uvođenjem vjeronauka u školu Crkva je na vrlo konkretna način odgovorila Isusovu zahtjevu: «Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio» (*Mt* 28,20). Ispunjavajući taj nalog, izrečen bez

granica i razlika, Crkva je s velikom ljubavlju pristupila svojoj evangelizacijskoj zadaći. S jedne strane ta zadaća temeljila na zapovijedi krštenja, a s druge strane na zapovijedi poučavanja. I jednoj i drugoj je zajedničko to što one ne govore o nekoj pravnoj formi, nego što pozivaju na stvaranje i oblikovanje novoga stila života i vjerovanja. Krštenju je prethodilo poučavanje, a poučavanje se 'nagrađivalo' krštenjem. Evangelizacija je postala dijelom obrazovanja, a obrazovanje dijelom evangelizacije, za koju je papa Benedikt XVI. ustvrdio da je 'najuzvišeniji čin ljubavi' (*Poruka za korizmu 2013.*).

2. Konfesionalni model vjeronauka. Konfesionalni model vjeronauka, za koji su se prije dvadeset i pet godina odlučili naši hrvatski biskupi, omogućuje evangelizacijski pristup poučavanju kršćanske vjere. Naime, kao što ne postoji kršćanstvo koje ne bi bilo crkveno, tako se ni vjeronauk kao predmet ne smije razumjeti samo kao dio odgojno-obrazovnoga sustava, nego prije svega kao dio crkvene odgovornosti za odgojno-obrazovni sustav u Hrvatskoj. Upravo njegova konfesionalnost nadilazi svaku specifičnu društvenu i kulurološku formu očitovanja kršćanstva, a nauk ispunjava životom.

3. Crkva kao odvjetnica dostojanstva učenika. U vremenu u kojemu čovjek sam sebi postavlja zadaću oblikovati drugoga čovjeka te u tom smislu teži za obnovom odgojnoga i obrazovnog sustava, pri čemu se odgoj i obrazovanje često shvaća kao oblikovanje čovjeka po mjeri potreba društva, svjesna da postoji u čovjeku i ono nemjerljivo, Crkva poput drevne učiteljice vjeruje i zna da «ne učimo samo po riječi koja odzvanja, nego i po istini koja poučava i čovjeka vodi prema njegovojo nutrini» (sv. Augustin). Tako je Crkva, na određeni

način, postala i jest odvjetnica dostojanstva učenika i njihova života što je puno više od stečenih kompetencija i ispunjavanja kriterija, često zadanih izvan sustava odgoja i obrazovanja. Čovjek je najprije stvoren na sliku Božju, a Crkva je pozvana tu istinu tumačiti i štititi.

4. Moć vjeronauka leži u njegovoj nemoći. Naša je Crkva u posljednjih dvadeset i pet godina mnoge svoje snage uložila u organizaciju sadržajno kvalitetnoga vjeronauka te na obrazovanje vjeroučitelja i kateheti. Ono što je artikulirano kao jedan od ciljeva vjeronauka, a odnosi se na omogućavanje osobnoga susreta s Kristom, vjeroučitelji su pozvani ostvariti svojim nastojanjem i radom. No, živjeti s Isusom Kristom, njega dotaknuti i slaviti, samo je djelomično moguće u okviru vjeronauka u školi. Tako moć vjeronauka, pomalo paradoksalno, leži u njegovoj nemoći. Ipak, ta nemoć dobiva svoju snagu u konkretnoj župnoj zajednici. Ona je onaj izvor na kojem su pozvani utažiti svoju žđ svi koji čeznu za Živom vodom, Isusom Kristom. Župna je zajednica izvorno mjesto susreta s Kristom i mjesto slavljenja zajedničke kršćanske vjere. Vjeronauk u školi tako zahtjeva i upućuje na potrebu župne kateheze. Ona afirmira njegovu važnost te mu daje konačni oblik.

5. Župna zajednica kao izvorno mjesto naviještanja. Danas smo svjesni činjenice da župna zajednica, zbog različitih okolnosti, posrće u svojim nastojanjima da bude mjestom žive vjere u uskrsloga Krista. Poteškoće na koje ona nailazi nalaze se kako izvan njezinih granica djelovanja, tako i unutar njezina načina života. Naime, s jedne strane, svijet u kojemu živimo, utemeljen često na 'etičkom egoizmu' kojemu je najvažnije ostvarenje egoističnih ciljeva, u potpunosti izokreće zlatno pravilo Isusova govora na gori: «Sve, dakle, što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima» (*Mt 7,11*). S druge strane postoje mnoge poteškoće unutar same župne zajednice, koje pred nas stavljuju izazov pronalaženja

novih odgovora na pitanja: Kako poučavati i učiti te što znači današnjem čovjeku život s Crkvom kao zajednicom vjernika čiji je član postao sakramentom krsta? U traženju odgovora na ta, ali i ne samo ta pitanja, Crkva se iznova okreće svojoj misionarskoj dimenziji djelovanja, njezinu najintimnijem identitetu.

6. Budućnost evangelizacijskoga djelovanja u izvorima je prve Crkve. Evangelizacija, kako se danas naziva misijsko djelovanje Crkve i njezino naviještanje, iznova je postala izazovom života župne zajednice. Povijest Crkve poznaje različite načine misijskoga, odnosno evangelizacijskoga djelovanja. Ipak, sve se više danas u okviru razmišljanja o (novoj) evangelizaciji otkrivaju ona dva modela koja su Crkvu učinila onim što ona jest. Prvi je model kapilarno širenje vjere svjedočanstvom života (u obitelji, među rodbinom, susjedima, prijateljima i drugim različitim skupinama). Drugi je model onaj 'profesionalni' gdje misionari (poput svetoga Pavla) pripovijedaju vlastita iskustva vjere širokim slojevima i heterogenim skupinama. Obje su metode, kako to pokazuje povijest misijskoga djelovanja Crkve, bile vrlo uspješne. Držimo stoga da je put budućega evangelizacijskog djelovanja Crkve, između ostalog, i povratak na izvore. Na tom je tragu i papa Franjo koji veli: «... želimo se potpuno uključiti u društvo, dijeleći život sa svima, slušajući njihove brige, pomažući im materijalno i duhovno u njihovim potrebama, radujući se s onima koji su u radosti, plačući s onima koji plaču i zauzimajući se, rame uz rame s drugima u izgrađivanju novoga svijeta. Ali ne činimo to kao obvezu, kao teret koji nas iscrpljuje, već kao osobni izbor koji nas ispunja radošću i daje smisao našem životu» (*Evangelii gaudium*, br. 269). Samo onaj, dakle, tko je oduševljen – oduševljava! Samo onaj tko je susreo Isusa Krista, iznova obnavljajući radost susreta s njim, može radosno naviještati njegovo Kraljevstvo.

7. Snaženje župne kateheze. Draga braćo i sestre, hrvatski su biskupi istaknuli da «školski vjeronauk ne može zamijeniti i učiniti suvišnom župnu katehezu. Ta dva oblika nisu istovjetna, nego se nadopunjaju» (*Na svetost pozvani*, br. 25). Danas uviđamo da vjeronauk u školi zahtijeva i župnu katehezu. Zahvaljujući vam za dosadašnju suradnju u vjerskom odgoju vaše djece, nadam se da ćete u vremenu koje je pred nama svesrdno prihvatići nastojanja vaših

župnih zajednica na planu dodatnog snaženja župne kateheze. Neka nam zagovor Blažene Djevice Marije, zvijezde nove evangelizacije, pomogne da otvorena srca prihvativimo radost evanđelja!

Zagreb, 26. kolovoza 2016.

✠ *Duro Hranić*
predsjednik Vijeća HBK-a
za katehizaciju i novu evangelizaciju

IZVJEŠTAJ

SUSRET ČLANOVA HBK S REDOVNIČKIM POGLAVARIMA I IZVANREDNO ZASJEDANJE HBK

— ZAGREB, 7. LIPNJA 2016. —

Redoviti godišnji susret hrvatskih biskupa s provincijalima članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica održan je 7. lipnja 2016. u Zagrebu, u sjedištu HBK. Na početku susreta nazočne su pozdravili predsjednik HBK, zadarski nadbiskup Želimir Puljić, te u ime Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara o. Anto Gavrić, provincial Hrvatske dominikanske provincije.

Na susretu se razgovaralo o temi *Naša Crkva i katoličke škole* o čemu je izvijestio mons. Antun Škvorčević, predsjednik Vijeća HBK za katolički odgoj i obrazovanje. U svom izlaganju biskup je podsjetio kako na području Republike Hrvatske postoji 12 srednjih i 8 osnovnih katoličkih škola koje polazi 3500 učenika i u kojima djeluje 572 profesora i nastavnika. Katoličke škole ostvaruju jedinstveni odgojno-obrazovni projekt čije je osnovno obilježje sinteza vjere i kulture, znanja i mudrosti. Posebnost katoličkih škola je, uz zajedničke programe s drugim javnim školama, što one provode odgojno-obrazovni projekt utemeljen u Kristu i Evandelju. One su i odgojno obrazovne ustanove i mjesto evangelizacije, apostolata i pastoralnog djelovanja. Na

tragu općih reformi školstva u Hrvatskoj, i katoličke škole moraju izraditi vlastiti kurikul kojim će uz *temeljne* predmete iz javnih škola moći ugraditi 20-30 % programa koji će biti specifičan za ove škole. Govorilo se i o pitanju usklađivanja statuta, kao i potrebi cjelovite formacije od vrtića, osnovnih i srednjih škola, pa sve do katoličkog sveučilišta. Uslijedila je bogata rasprava u kojoj je izražena radost zbog susreta i svesti zajedničke odgovornosti biskupa i provincijala za boljšak i napredak Crkve i društva u kojem djeluju katoličke škole.

U nastavku susreta govorilo se o dokumentu HBK *Smjernice za postupanje u slučajevima spolnoga zlostavljanja maloljetnika* kojeg je odobrila Kongregacije za nauk vjere. Smjernice su predviđene kao pomoć crkvenim poglavarima u traženju istine i pravde, kažnjavanju počinitelja te liječenju nanesenih rana. One su također izraz brige koju Crkva pokazuje prema žrtvama spolnog zlostavljanja i prema svakom drugom obliku nasilja i iskorištavanja.

U popodnevним satima održano je izvanredno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, na kojem je nazočio i novoi-

menovani šibenski biskup mons. Tomislav Rogić, kojemu je izražena srdačna dobrodošlica. Biskupi su ponovno raspravljali o nacrtu dokumenta *Da vaša radošć bude potpuna - smjernice za župnu katehezu*. Biskupi su usvojili *Pravilnik Hrvatske biskupske konferencije* koji stupa na snagu 1. rujna 2016. godine. U kontekstu *hrvatske katoličke mreže* (HKM), kao krovne medijске ustanove HBK, biskupi su posvetili pozornost analizi programa Hrvatskog katoličkog radija (HKR). Uz izloženu analizu istaknuta je važnost evangelizacijske uloge koju ima radio i drugi katolički mediji. U vidu što boljeg ostvarenja ove zadaće ovoj temi posvetit će se pozornost i na narednim zasjedanjima.

Potaknuti događajima i okolnostima trenutnog stanja u hrvatskom društvu, bi-

skupi su izrazili duboku zabrinutost koja je povezana s teškoćama demokratskog funkciranja vlasti. Naime, bolno je promatrati postupke s nedostatkom odgovornosti i nebrige za vrijednosti koje su u temelju slobodne hrvatske države, a za koje su podnesene tolike žrtve hrvatskih branitelja. Važno je to imati pred očima upravo u današnjem kada se spominjemo 25. obljetnice hrvatske državnosti. Biskupi smatraju kako je pogubno dopustiti da se produbljuju postojeće podjele, temeljem otklona od istine i uskih sebičnih ili političkih interesa, te stranačkih probitaka. Stoga se pozivaju vjernici neka u svoje molitvene nakane uključe rad odgovornih za politički život i brižgu za opće dobro naroda i Domovine.

Zagreb, 9. lipnja 2016

Tajništvo HBK

IMENOVANJE

MONS. TOMISLAV ROGIĆ IMENOVAN NOVIM ŠIBENSKIM BISKUPOM

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Ante Ivase na pastoralnom služenju šibenskoj biskupiji u skladu s kanonom 401 § 1 Zakonika kanonskoga prava te je za novog šibenskog biskupa imenovan mons. Tomislava Rogića, dosadašnjeg župnika i dekana na Udbini, priopćio je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico.

Mons. Tomislav Rogić rođen je 8. studenoga 1965. u Senju, današnja Gospođansko-senjska biskupija, u obitelji Ivana i Marice Rogić. Osnovnu školu pohađao je u Senju. Maturirao je na Klasičnoj gimnaziji u Sjemeništu Zmajević u Zadru (1980.-1984.). Teologiju je studirao u Rijeci, a završnu godinu teološkog studija pohađao je u Zag-

rebu (1985.-1991.) Diplomirao je 1991. na temu *Kralj Šaul pomazanik i odbačenik Božji*.

Za svećenika je zaređen u Rijeci 22. lipnja 1991. kao svećenik tadašnje Riječko-senjske nadbiskupije. Kada je 2000. godine osnovana Gospođansko-senjska biskupija prelazi u kler te nove biskupije. Kao svećenik najprije je djelovao kao župni vikar u župi sv. Terezije od Djeteta Isusa na Vežici u Rijeci (1991.-1993.), a potom odlazi na postdiplomski studij u Rim na Papinsko sveučilište Gregoriana gdje postiže magisterij iz Biblijске teologije na temu *L'amore totale che si rivela morendo distaccato per poter collegare tutti per sempre* (Mt 27, 38

– 51) (Potpuna ljubav objavljuje se umirući podijeljena da bi sve zauvijek ujedinila).

Poslije povratka iz Rima bio je predavač na Biblijskoj katedri Teologije u Rijeci (1996.-2010.), studentski kapelan za grad Rijeku (1996.-2000.) te župnik Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rijeci (1997.-2000.). Generalni vikar Gospočko-senjske biskupije bio je od 2000. do 2004., a potom župnik i dekan Župe svetoga Križa u Ogulinu od 2004. do 2012.

Aktualno od 2012. godine župnik je i dekan na Udbini i Podlapači te je ravnatelj Nacionalnog svetišta hrvatskih mučenika na Udbini. Član je zbora savjetnika i prezbiterskog vijeća Gospočko-senjske biskupije te kanonik Senjskog kaptola od 2012.

Objavio je nekoliko članaka u Riječkom teološkom časopisu te u različitim lokalnim tiskovinama. Služi se talijanskim jezikom.

Biskupsko ređenje mons. Tomislava Rogića

Biskupsko ređenje mons. Tomislava Rogića odvijalo se u katedrali Svetog Jakova u Šibeniku, na svetkovinu svetog Jakova, u ponedjeljak 25. srpnja. Glavni zareditelj bio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, a suzareditelji splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić i apostolski administrator Šibenske biskupije umirovljeni biskup Ante Ivas. U misnom slavlju sudjelovali su i apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić, nadbiskupi i biskupi iz Hrvatske i inozemstva, provincijali i brojni dijecezanski i redovnički svećenici. Prezbiteri pratitelji bili su su mons. Mile Čančar, prepozit Senjskog kaptola i katedralni župnik u Gospicu, i preč. dr. Richard Pavlić, kanonik Senjskog kaptola i župnik u Senju.

Na slavlju biskupskoga ređenja sudjelovalo je više svećenika Krčke biskupije.

Novom šibenskom biskupu i ovom prilikom od srca čestitamo!

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 430/2016.

Krk, 12. kolovoza 2016.

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE U GODINI MILOSRĐA «PUTEVIMA HRVATSKIH SVETACA»

- 27. DO 30. LISTOPADA 2016. -

Nakon lijepih i dubokih vjerničkih iskustava na našem posljednjem zajedničkom hodočašću u Zagreb prigodom dolaska tjele sv. Leopolda Bogdana Mandića, a sljedeći poziv Svetog oca Franje, javljamo da će se biskupijsko hodočašće u Godini milosrđa «Putevima hrvatskih svetaca» održati **od četvrtka, 27. do uključivo nedjelje, 30. listopada.** Cijena putovanja, smještaja, prehrane i ulaznica iznosi **1.750,00 Kn.** Ovo hodočašće poduzimamo u suradnji s Turističkom agencijom «Atravel».

Prijave se primaju isključivo u župnim uredima najkasnije **do 6. rujna 2016. g.** uz plaćanje pologa od 500,00 Kn (nepovratno).

Molimo Vas da u priloženu tablicu upišete prijavljene hodočasnike. Tablicu i sakupljeni novac ćete, nakon završetka prijava, proslijediti Ordinarijatu. Agencija «Atravel» sama će kontaktirati svakog hodočasnika ponaosob i pobrinuti se za potpisivanje ugovora i daljnju uplatu. Potrebno je da svaki hodočasnik ima važeću osobnu iskaznicu.

Budući da nas do hodočašća dijeli tek nešto više od dva mjeseca molimo Vas da o svemu ovome obavijestite župljane već ove nedjelje i prilikom proslave svetkovine Velike Gospe.

Program hodočašća i detaljnije podatke možete naći na prigodnom letku koji je dostavljen na Vaše adrese.

Program hodočašća

1. dan, 27.10. KRK / CRES / LOŠINJ / RAB / PAG -ŠIBENIK - DUBROVNIK
Polazak u ranim jutarnjim satima (prvi trajekt - Merag). Sastanak hodočasnika na odmorištu Krka te zajednički nastavak vožnje do kraljevskog grada - Šibenika. Naš prvi zajednički susret započeti ćemo svestom misom u Nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića. Šibenik je grad bogat sakralnim objektima. Šetnja starom gradskom jezgrom gdje se nalazi Kneževa palača, Biskupska palača te Trg s četiri bunara. Nastavak putovanja prema Dubrovniku. Po dolasku smještaj u hotel 3* koji se nalazi na Babinom kuku. Večera. Noćenje.

2. dan, 28.10. DUBROVNIK-HERCEG NOVI - BUDVA. Doručak u hotelu. Odlazak u Dubrovnik. Jutarnja molitva u crkvi Sv. Vlahe. Vrata od Pila koja vode u stari dio grada, Onofrijeva česma, Franjevački samostan, Katedrala, Knežev dvor, Stradun, Orlandov stup, Isusovačka crkva gdje je pokopan omišljanin dubrovački biskup Tome Jedriinić ... Nastavak puta u pravcu Crne gore, prema rodnom mjestu sv. Leopolda Bogdana Mandića - Herceg Novom. Posjet staroj gradskoj jezgri: rođnoj kući sv. Leopolda, crkvi sv. Leopolda, te crkvi sv. Jeronima, u kojoj je kršten sv. Leopold gdje ćemo slaviti svetu misu. Odlazak u Stari grad Budvu. Odlazak prema hotelu. Smještaj. večera i noćenje.

3. dan, 29.10. BUDVA - GOSPA OD ŠKRPJELA - KOTOR - MUO - BUDVA
Doručak u hotelu. Vožnja do Perasta te odlazak brodom do otočića Gospe od Škrpjela. Molitva i pohod poznatom marijanskom svetištu. Povratak brodićem u Perast te nastavak puta prema Kotoru, gradu koji je opasan starim, 4 km dugim zidinama te je pod zaštitom UNESCO-a. Velik broj crkvi i muzeja su svjedoci vremena i bogate kulturne baštine. Po dolasku razgledavanje grada: katedrala sv. Tripuna, crkva sv. Marije u kojoj se nalazi tijelo bl. Ozane Kotoriske. Sveta misa. Odlazak u Muo, malo mještäce smješteno do Kotora u crkvu Marije Pomoćnice kršćana, u kojoj se nalazi tijelo bl. Gracije iz Mula. Povratak u hotel. Večera i noćenje.

4. dan, 30.10. BUDVA - PAKOVO SELO - KRK / CRES / LOŠINJ / RAB / PAG

Doručak. Sveta misa. Polazak prema Hrvatskoj. Vožnja sa kraćim zaustavljanjima do Etno sela Pakovo Selo gdje je predviđen ručak. Dolazak u večernjim satima.

Cijena: 1.750,00 kn po osobi u 1/2 sobi (*min. 40 putnika u autobusu*). Nadoplaata za 1/1 sobu: 240,00 kn.

U cijenu je uključeno: prijevoz autobusom prema programu, smještaj u hotelima 3* na bazi 3 polupansiona u 1/2 sobi, duhovni pratitelj - pratitelj putovanja, ručak u Pakovom selu, prijevoz brodićem do otočića Gospe od Škrpjela, organizacija i jamčevina putovanja, putno zdravstveno osiguranje i osiguranje od otkaza

U cijenu nije uključeno: ostale ulaznice u objekte koji se posjećuju te osobna potrošnja i napojnice.

✠ Ivica, biskup

Broj: 501/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

DOLAZAK BOGOSLOVA U SJEMENIŠTE «IVAN PAVAO II.» U RIJECI

Prema dopisu kojeg smo dobili od vlč. dr. Maria Tomljanovića, novog rektora Bogoslovnog sjemeništa «Ivan Pavao II.» u Rijeci, donosimo neke važne obavijesti za bogoslove i propedeute:

Godišnje duhovne vježbe bit će pod vodstvom mons. dr. Ratka Perića, biskupa mostarsko-duvanjskog od 28. rujna do 1. listopada o. g. u svetištu Majke Božje od Krasna.

Kandidati za đakonat doći će na duhovne vježbe već 24. rujna na molitvu Srednjeg časa u 12 sati u Dom pastoralnih susreta u Lovranu, a iste duhovne vježbe bit će zaključene ručkom 29. rujna o.g. pod vodstvom o. Josipa Sremića, DI.

Pitomci koji po prvi put ulaze u bogoslovno sjemenište, bogoslovi i propedeuti, neka dođu u Sjemenište još tijekom jutra 23. rujna o. g. najkasnije do ručka.

Svi ostali bogoslovi moraju doći u bogoslovno sjemenište 27. rujna na molitvu Srednjeg časa u 12 sati.

Svi pitomci moraju sa sobom ponijeti stvari za osobnu higijenu, odjeću i donje rublje, posteljinu, deku i jastuk.

Od ove godine nijedan bogoslov ne smije parkirati osobni automobil u dvorištu Bogoslovije ili Teologije zbog ograničenog parkirnog prostora.

Početak pastoralne ili đakonske godine predviđen je za 7. studenog o. g., to znači da đakoni dolaze u bogosloviju dan prije do večere ili ujutro kada započinju predavanja tj. u 8.30 sati. Đakoni će biti prisutni u bogosloviji na jutarnjim i poslijepodnevnim predavanjima do 11. studenog.

✠ Ivica, biskup

Broj: 502/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

NAŠI SVEĆENIČKI KANDIDATI

Svećenički kandidati Krčke biskupije u akademskoj godini 2016./2017. jesu sljedeći:

Zoran Maričević – propedeutska godina
Andrija Živković – II. godina
Saša Malović – IV. godina
Kristijan Perović – IV. godina

Josip Karabaić – V. godina
Anton Budinić – VI. godina

Svi oni prolaze svoju svećeničku formaciju u Bogoslovnom sjemeništu «Ivan Pavao II.» u Rijeci, a filozofsko – teološki studij na Teologiji u Rijeci.

✠ Ivica, biskup

Broj: 503/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

SLAVLJE SVETE POTVRDE U ŽUPAMA OMIŠALJSKOG DEKANATA

U župama Omišaljskog dekanata sveta će Potvrda biti podijeljena prema sljedećem rasporedu:

Kras: 25. rujna

Dubašnica: 16. listopada

Dobrinj: 23. listopada

Njivice: 6. studenog (5. studenog blagoslov novoizgrađene župne kuće)

Omišalj: 13. studenog

Polje: 20. studenog

Sveti Vid: 27. studenog

Rasopasno: 4. prosinca

✠ Ivica, biskup

Broj: 445/2016.

Krk, 22. kolovoza 2016.

TEOLOŠKO-PASTORALNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE I REDOVNIKE RIJEČKE METROPOLIJE – RIJEKA, 28. RUJNA 2016. –

Teologija u Rijeci dostavila nam je programski letak ovogodišnjeg Teološko – pastoralnog seminara za svećenike i redovnike Riječke metropolije koji će se održati u srijedu 28. rujna 2016. u Velikoj dvorani Teologije u Rijeci (br. 210), Omladinska 14, Rijeka, na temu: *Milosrđe u istini i pravdnosti. Ima li milosrđe granice?* kako bismo ga proslijedili svim svećenicima i redovnicima na području naše Biskupije.

Tiskani letak već smo vam podijelili sa zamolbom da u kalendar svojih obaveza i aktivnosti ubilježite termin Teološko – pastoralnog seminara i da tako planirate svoje obveze kako biste mogli sudjelovati na cijelodnevnom (i poslijepodnevnom!) programu u Rijeci.

Mole se svećenici i redovnici da svoje sudjelovanje na ovogodišnjem Teološko – pastoralnom seminaru prijave ovom Bis-

kupskom ordinarijatu do 14. rujna 2016., kako bi se popis sudionika iz Biskupije Krk mogao dostaviti Teologiji u Rijeci do 21. rujna 2016., kao što je to naznačeno u samom letku i kako nas obvezuju organizatori Seminara.

Program

09.00 Otvaranje TPS-a

09.20 Dr. Božidar Mrakovčić, *Božje milosrđe i Božja srdžba u Bibliji*

09.40 Dr. Josip Grbac, *Milosrđe i istina u odnosu na rastavljene i ponovno vjenčane u pobudnici pape Franje «Amoris letitia»*

10.00 Dr. Stjepan Baloban, *Milosrđe i pravednost u socijalnom nauku Crkve*

10.20 Rasprava

10.50 Pauza

11.20 Mons. dr. Mile Bogović, *Uzroci podijeljenosti suvremenog hrvatskog*

društva i pitanje odnosa prema vlastitoj prošlosti

11.40 Dr. Tonči Matulić, *Crkva u Hrvata u Godini milosrđa pred izazovom podijeljenog društva: zahtjev i mogućnosti njezina doprinosa pomirenju*

12.00 Dr. Jerko Valković, *Milosrđe u međijskom prostoru: utopija ili stvarnost?*

12.20 Rasprava

13.00 Ručak

14.30 Dr. Ante Vučković, *Milosrđe i vjernost istini u isповједnoj praksi*

14.50 Dr. Vladimir Dugalić, *Zrela svećenička savjest kao preduvjet za odgoj savjesti vjernika*

15.10 Zaključna rasprava

16.00 Mogućnost za zajedničku sv. misu

✠ Ivica, biskup

Broj: 504/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

KATEKUMENAT

Odrasli kandidati za primanje sakramenata krčanske inicijacije pripremaju se zajednički na pojedinim područjima naše biskupije: u Krku za cijeli otok Krk, u Malom Lošinju za Lošinjski dekanat, u Cresu za Creski dekanat, u Rabu za otok Rab i u Novalji za župe Lun i Novalju.

Priprava kandidata treba započeti u listopadu, održavati se barem jedanput tjedno i neprekidno trajati do Vazmenog bdijenja ili do Duhova.

Za područje **otoka Krka** katekumenat će tako započeti u ponedjeljak, 3. listopada u 20.00 sati u dvorani župnog stana.

Za zainteresirane s **područja Lošinja** katekumenat će započeti 4. listopada i odvijat će se u dvorani Župnog ureda.

Za kandidate s **otoka Cresa** katekumenat će se od sredine mjeseca listopada, ukoliko bude zainteresiranih, održavati u Cresu.

Za područje **otoka Raba** katekumenat će započeti 3. listopada i odvijat će se u prostoru župnog ureda.

Katekumenat će se od početka listopada održavati i u **Novalji**.

Sve odredbe i upute o pripremi i odvijanju katekumenata mogu se pronaći u *Službenom vjesniku Biskupije Krk*, 4/2011., str. 156.

✠ Ivica, biskup

Broj: 505/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Jesenski Tečaj priprave za brak za područje o. Krka organizira se ove godine u dva termina: od 26. do 30. rujna i od 17. do 21. listopada. Tečaj će se odvijati u velikoj dvorani Biskupije **u Krku**, kroz 5 večeri, od 18.30 do 20.30 sati. Novina je da se zainteresirani za tečaj moraju prijaviti Uredu za obitelj. Prijavnicu mogu preuzeti sa mrežne stranice biskupijakrk.hr te je ispunjenu trebaju poslati na e-mail: ured.obitelj@ri.t-com.hr.

Za sudionike s otoka Raba tečaj će se održati **u Rabu** od 9. do 13. listopada. Za područje Novalje i Luna, tečaj će se održati **u Novalji** od 10. do 15. listopada.

Za područje otoka Lošinja tečaj će se održati **u Malom Lošinju** kroz 6 večeri i to od 3. do 6. listopada te 10. i 11. listopada s početkom u 20 sati.

Neka župnici o Tečaju obavijeste sve zaručnike i mlađe bračne parove te ih potaknu na sudjelovanje. Na Tečaju mogu sudjelovati ne samo oni zaručnici koji se namjeravaju vjenčati tijekom sljedećih mjeseci nego i oni koji to planiraju učiniti kasnije; dapače i oni mlađi bračni parovi koji to nisu mogli učiniti prije ženidbe. Dobro je neprestano podsjećati mlade na potrebu dobre i pravovremene priprave na sakrament ženidbe.

✠ Ivica, biskup

Broj: 506/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE NA TRSAT

– 9. LISTOPADA 2016. –

Hodočašće Krčke biskupije Majci Božjoj na Trsat u Godini milosrđa bit će na drugu nedjelju mjeseca listopada, **9. listopada 2016.**

Sveta misa će se slaviti, po običaju, u 11 sati. Ceremonijar će biti mons. Ivan Milović, a assistirat će mu naši bogoslovi.

Pjevanje će animirati i predvoditi župni zbor iz Cresa. Ostale službe bit će podijeljene vjernicima laicima, predstavnicima otokâ naše biskupije.

Svećenici pojedinih otoka, na čelu s dekanima, organizirat će prijevoz i animirati vjernike na sudjelovanje.

Iako će oo. Franjevci providjeti isповjednike, na čemu im zahvaljujemo, mole se svećenici da se dolaskom na Trsat također stave na raspolaganje.

✠ Ivica, biskup

Broj: 507/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

ĐAKONSKO REĐENJE

U subotu 22. listopada u župnoj crkvi Uznesenja B. D. Marije u Osoru, na spomandan sv. Ivana Pavla II., o. biskup podijelit će sveti red đakonata bogoslovu Antonu Budiniću iz Malog Lošinja.

Sveta misa s ređenjem započinje u 10.00 sati.

Svećenici koji kane doći i koncelebrirati neka donesu sa sobom albu i štolu bijele boje.

Poslije euharistijskog slavlja bit će priređena zakuska na trgu ispred crkve.

✠ Ivica, biskup

Broj: 508/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

– 9. STUDENOGA 2016. –

Ovogodišnji jesenski plenarni svećenički sastanak održat će se u srijedu 9. studenoga u Biskupskom dvoru u Krku. Predavač će biti dr. Ante Vučković, kome je papa Franjo u Godini milosrđa povjerio službu misionara Milosrđa.

Pozivam sve svećenike, redovnike s boravištem na području biskupije, te naše bogoslove, s dozvolom mjerodavnih poglavara, na sudjelovanje.

DNEVNI RED:

09.30 sati: u katedrali, u kapeli Presvetoga, pokorničko bogoslužje sa svetom ispovijedi. Za vrijeme ispovijedi bit će izloženo Presveto sa zajedničkim zaključkom klanjanja;

10.30 sati: odmor uz osvježenje;
10.45 sati: u dvorani Biskupije predavanje: *Fenomen savjesti* (dr. Ante Vučković, misionar Milosrđa);
11.30 sati: rasprava;
12.15 sati: izvještaji povjerenikâ i obavijesti;
13.00 sati: ručak i završetak sastanka.

Mole se povjerenici koji žele uzeti riječ da svoje intervente najave biskupu kako bi se moglo napraviti raspored.

✠ Ivica, biskup

Broj: 509/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

14. OBITELJSKA ŠKOLA RIJEČKE METROPOLIJE
– MALINSKA, OD 18. DO 20. STUDENOG 2016. –

14. Obiteljska škola Riječke metropoli-je održat će se od petka, 18. studenog do nedjelje, 20. studenog 2016. u hotelu «Malin» u Malinskoj. Tema škole bit će: *Obitelj pred izazovima suvremenih oblika ovisnosti.*

Za manju djecu osigurano je čuvanje, a za onu veću kreativne radionice.

Svete Mise bit će u subotu u 18.00 sati i u nedjelju u 12.00 sati, a tijekom subote i nedjelje prijepodne bit će mogućnost ispo-vijedi.

Zainteresirani za sudjelovanje prijavljuju se kod svojih župnika do 8. studenog (ili do popune kapaciteta). Župnici će zatim sve prijave proslijediti Uredu za obitelj Bi-

skupije Krk. Letak s prijavnicom već je tiskan i distribuira se po župama a može ga se i skinuti s mrežne stranice naše biskupije: biskupijakrk.hr.

Cijena koju plaćaju sudionici Škole je 350 kn po osobi. Za djecu koja su smještena s roditeljima u sobi ne plaća se ništa, a za djecu koja su smještena posebno plaća se 50% iznosa. Ostale troškove podmiruju župe i Biskupija.

Predavačica na Školi bit će mr. sc. Bernardica Juretić

Potičem župnike da animiraju obitelji u svojim župama kako bi ih što više sudjelovalo na ovoj školi.

✠ Ivica, biskup

Broj: 510 /2016.

Krk, 12. rujna 2016.

MJESEC LISTOPAD

Mjesec listopad ove je godine prebogat milosnim događajima za našu Krčku biskupiju. Ono što će posebno obilježiti ovaj mjesec koji je pred nama jesu dva značajna velika biskupijska hodočašća, od kojih se jedno – hodočašće na Trsat – događa na početku mjeseca, a drugo – hodočašće «Putevima hrvatskih svetaca» – na samom kraju mjeseca listopada. Znamo da je papa Franjo u buli proglašenja Izvanrednog jubileja milosrđa *Lice milosrđa* napisao: «Praksa hodočašća ima posebno mjesto u Svetoj godini, jer predstavlja putovanje koje svaki od nas napravi u ovom životu. Sam život je hodočašće, i ljudsko biće je putnik, hodočasnik koji putuje napredujući putem do željenog odredišta.» Poduzeti hodočašće «biti će znak da je milosrđe također cilj za dostignuti i da zahtijeva predanost i žrtvu.

Neka hodočašće bude pokretna sila za obraćenje.»

Dok se izvanredna jubilejska Godina milosrđa polako bliži svome završetku, neka i ova naša dva hodočašća: godišnje zavjetno hodočašće Gospi Trsatskoj, koje se ima dogoditi 9. listopada, a tako i biskupijsko hodočašće u Zaljev hrvatskih svetaca i blaženika, koje je do sad okupilo šestotinjak hodočasnika a koje će se odvijati od 27. do 30. listopada 2016., budu izvorom milosti, posvećenja, blagoslova i zajedništva naše biskupijske obitelji.

Nema lijepše prigode od ove da, pripajajući se po župama na zajedničko hodočašće, progovorimo o Božjem milosrđu, o našem životnom putovanju koje sav cilj i smisao dobiva u Gospodinu, o sakramenu-

pomirenja i isповједи... Iskoristimo to vrijeme za molitvu, katehezaciju, rast u vjeri i zajedništvu.

U mjesecu listopadu biti će i đakonsko ređenje našeg bogoslova Antona Budinića. Podržimo ga svojim molitvama na putu posvećenja Gospodinu. I njegovo đakonsko ređenje i spomenuta hodočašća predajmo

puni pouzdanja zagovoru Blažene Djevice Marije koju u listopadu posebno častimo. Pozovimo svoje župljane na molitvu svete krunice koja i nadalje okuplja lijepi broj sudionika. Neka Ona, milosti puno, izmoli za našu biskupiju potrebne milosti i Božje milosrđe.

✠ Ivica, biskup

Broj: 511/2016.

Krk, 12. rujna 2016.

BISKUPIJSKI PASTORALNI KALENDAR ZA 2016./2017. GODINU

Kao što je to bilo i prošlih godina u pripremi je biskupijski pastoralni kalendar koji će biti objavljen na našoj mrežnoj stranici (biskupijakrk.hr) u word i PDF verziji kako bi se njime mogli poslužiti svi zainteresirani, bilo da ga ispišu, pa u nj nastave dodavati vlastite župne i druge termine, bi-

lo da im je dostupan samo radi pregleda i daljnog planiranja.

Stoga se mole povjerencici da obavijeste Ordinarijat o planiranim terminima kako bi ih mogli dopisati.

✠ Ivica, biskup

IZ POVJERENSTAVA

➤ POVJERENSTVO ZA MISIJE

Broj: 17/2016.

Njivice, 7. rujna 2016.

PROSLAVA SVJETSKOG MISIJSKOG DANA

Ovogodišnja proslava Svjetskog misijskog dana biti će u nedjelju 23. listopada. Pripremni materijali za taj dan stići će direktno iz Nacionalnog misijskog ureda u Zagrebu.

Osim mogućnosti koje nam daju materijali (Papina poruka, molitve, kateheze, homilije i svjedočanstva misionara) želim potaknuti braću svećenike i na druge pastoralne aktivnosti i mogućnosti uz taj dan. Tako npr. pripremanje svojevrsnog «misijskog štanda» na ulazu u crkvu sa predmetima poput misijskih krunica, narukvica, kalendara, knjiga i sl., čime se mogu doda-

tno prikupiti prilozi za misijske potrebe, a ujedno se ne ostaje samo na riječima poticaja, već se misijska svijest na taj način nastavlja i šire od same misijske nedjelje. Za takav «misijski stand» predmete mogu izraditi i ponuditi i sami vjernici okupljeni u raznim pastoralnim grupa, bilo djeca, bilo odrasli. U našoj biskupiji znam da su postoje, ili još postoje, misijske zajednice po župama koje bi trebale biti nositelji ovakvih akcija.

Prilika je ovo da se čitava župna zajednica uključi u neki veći, cjelogodišnji projekt pomoći našem misionaru Borisu Dabu:

kumstva djece za školovanje (100 € na godinu po djetu), troškovi za jednu seosku školu i učitelja (1000 € na godinu), pomoć za nabavu mlinu za kukuruz, zdravstveni centar u misiji i dr. Više o misijskom djelovanju moći ćete pročitati u listopadskom broju Kvarnerskog Veza.

Ukoliko je potrebno, spremam sam i kroz mjesec listopad pomoći u održavanju tjednih misijskih kateheza. Ukoliko imate mogućnost pozovite one koju su sami djelovali ili volontirali u misijama, svećenike i laike. Posebno za ovu godinu preporučujem s vjernicima pogledati noviji film «Madrecitas - Službenice Milosrđa, misionarke u Ekvadoru».

Promidžbene i poticajne predmete za štand moguće je dobiti preko ureda povjerenstva. Molio bih stoga zainteresirane župnike da se jave na mail povjerenstva: misije@biskupijakrk.hr ili na tel. 051/846-163 najkasnije do prve nedjelje mjeseca listopada (2.10.) kako bi se moglo na vrijeme nabaviti sve potrebno od Nacionalnog ureda i dostaviti po župama.

Hvala svima na svakom nastojanju, molitvi i potpori za misije i razvijanju misijske svijesti. Neka nas u tome pomaže zagovor sv. Terezije od Djeteta Isusa, zaštitnice misija.

*vlč. Božidar Volarić,
povjerenik za misije*

➤ APOSTOLAT ŽENA ZA DUHOVNO MAJČINSTVO

HODOČAŠĆE ŽENA NA GROB MARICE STANKOVIĆ

– ZAGREB, 8. LISTOPADA 2016. –

Apostolat za duhovno majčinstvo žena Krčke biskupije «Marica Stanković» organizira i ove godine odlazak u Zagreb 8. listopada, o smrtnom danu službenice Božje s. Marice Stanković koji ove godine pada u subotu.

Prijave se primaju do 17. rujna telefonski ili e-mailom u Župnom uredu Krk (051 221 341; zupa.krk@post.t-com.hr).

Ovogodišnje hodočašće imat će zajedničku nakanu za naše muževe i očeve, kao i svećenike, a bit će posvećeno ulozi sv. Josipa u životu službenice Božje s. Marice.

Mole se župnici da o ovom događaju informiraju svoje župljanke

Mirjana Žužić

DUHOVNA OBNOVA ZA DJEVOJKЕ I ŽENE OTOKA KRKA

– KRK – OAZA KRALJICE MIRA, 16. – 18. RUJNA 2016. –

Apostolat za duhovno majčinstvo žena Krčke biskupije organizira i ove godine duhovnu obnovu za djevojke i žene otoka Krka u Oazi Kraljice mira župe Krk i to od petka, 16. do nedjelje, 18. rujna 2016. Duhovnu će obnovu voditi vlč. Anton Valković, župnik.

U petak će program započeti u 17,00 sati; u subotu od 10,00 do 13,00 i 16,00 – 20,00; u nedjelju od 09,00 – 13,00 sati.

Zainteresirane djevojke i žene mogu se prijaviti u svojoj župi, ili direktno u župni ured Krk do 14. rujna 2016.

Mirjana Žužić

KRONIKA BISKUPA IVICE PETANJKA

Svibanj

17. susreo se sa članovima uprave «Autotransa d.o.o.» iz Rijeke;
21. posjetio mons. Wilhelma Krautwaschl, biskupa Graza (Austrija);
22. podijelio sakrament sv. Potvrde u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Grazu;
25. sudjelovao na biskupskom ređenju mons. o. Zdenka Križića, novog gospicke-senjskog biskupa;
26. na svetkovinu Tijelova predvodio misno slavlje u katedrali i procesiju;
28. susreo se s roditeljima i krizmanicima u Velom Lošinju;
29. podijelio sakrament sv. Potvrde u župi Veli Lošinj;
30. sudjelovao na sastanku Zbora savjetnika i dekanâ u Krku;

Lipanj

1. prigodom svetkovine sv. Gaudencija, suzaštitnika biskupije, predvodio misno slavlje i propovijedao u Osoru;
2. nazario svetoj misi «Te Deum» na Teologiji u Rijeci;
3. sudjelovao na danu svećeničkog posvećenja otoka Krka na Glavotoku;
4. u katedrali suslavio svečano slavlje Sv. Kvirina, zaštitnika biskupije;
5. primio u posjet fra Štefana Kožuha, generalnog vikara kapucinskog reda iz Rima;
6. predvodio svetu misu i sprovodne obrede mons. Josipa Bandere u Belom;
7. sudjelovao na zasjedanju biskupa HBK i redovničkih provincijala;
8. susreo se sa svećenicima do 15 godina misništva u Krku;
11. u «Betaniji» se susreo s krizmanicima župa Čunski, Nerezine i Sv. Jakov, te njihovim roditeljima i kumovima;
- u večernjim satima podijelio sakrament sv. Potvrde u župi Sv. Jakov;

12. podijelio sakrament sv. Potvrde u župama Čunski i Nerezine;
15. u Rijeci predvodio svečanu misu i propovijedao povodom svetkovine sv. Vida zaštitnika grada Rijeke i Riječke nadbiskupije;
25. podijelio sakrament sv. Potvrde u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Ingolstadtu (Njemačka);
26. predvodio misu i propovijedao prigodom 43. hodočašća Hrvata Bavarske u Altötting (Njemačka);
28. paziočio sjednici Ekonomskog vijeća biskupije;
29. predvodio misu i propovijedao povodom svetkovine sv. Petra i Pavla u osječkoj konkatedrali;

Srpanj

3. podijelio sakrament sv. Potvrde i Prvu pričest u župi Susak, te nazario obilježavanju Dana iseljenika na Susku;
13. – 17. sudjelovao na ljetovanju naših bogoslova na Iloviku;
24. u župi sv. Vid krstio Magdalenu četvrtu dijete Kristijana i Kristine Kirinčić
25. predvodio misno slavlje i propovijedao o proslava 150. obljetnice posvećenja župne crkve u Korniću te posvetio novi oltar;
26. posjetio mlade okupljene na duhovnoj obnovi na Golom otoku;
- u poslijepodne posjetio braću kapucine u Karlobagu;
29. primio u posjet biskupa mons. Bohdana Dzyurakhija, tajnika Sinode biskupa Ukrajinske grkokatoličke crkve, njegovog tajnik vlč. Khimyaka Andriya i vlč. Mykolu Semenyshynu, tajnika kardinala Lubomyra Husara;
30. u Oazi Kraljice mira u Krku slavio svetu misu za sudionike Nacionalnog duhovnog kampa Vjere i Svetla;

Kolovoz

2. u Čakovcu predvodio misno slavlje i propovijedao povodom 800. obljetnice porcijunkulskog oprosta;
3. u Dobrinju slavio svetu misu i propovijedao povodom svetkovine sv. Stjepana;
5. uz kardinala Josipa Bozanića, slavio Dan pobjede i domovinske zahvalnosti u Svetištu M. B. Goričke;
14. predvodio procesiju i slavio misu bdijenja Velike Gospe u svetištu M.B. Goričke;
15. u katedrali slavio svečanu svetu misu povodom svetkovine Velike Gospe;
16. u Šilu predvodio svetu misu i propovijedao povodom blagdana sv. Roka, suzaštitnika župe;

17. predvodio svetu misu i sprovodne obrede s. Cecilije Morin;
23. – 26. sudjelovao na I. turnusu duhovnih vježbi na Košljunu;
27. na Udbini suslavio svetu misu povodom Dana hrvatskih mučenika;

Rujan

2. nazočio Biskupijskom susretu vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola
- poslijepodne se susreo s uredničkim kollegijem I dopisnicima Kvarnerskog veza
8. predvodio svetu misu u svetišti Gospe od Milosrđa u Dubrovniku;
10. predvodio svetu misu u Zrinu;
14. prigodom Uzvišenja sv. Križa, predvodio procesiju i svečano misno slavlje u Ogulinu.

OBAVIJESTI**IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI U BISKUPIJI KRK**

Prema odluci krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka ovog su ljeta u Biskupiji Krk izvršene neke promjene u svećeničkim službama. Donosimo ih u nastavku.

Vlč. Badurina Dudić Zvonimir imenovan je direktorom i glavnim urednikom biskupijskog mjesечnog lista *Kvarnerski vez*.

Vlč. mr. Barbiš Marinko razriješen je službe župnika u Dragi Baščanskoj.

Vlč. Debelić Ivan razriješen je službe župnog vikara u Rabu i župnika u Mundanijama, te je imenovan župnim vikarom u Novalji.

Vlč. Depikolozvane Anton razriješen je službe župnika i dekana u Rabu, te je imenovan ekonomom Biskupije Krk i ravnateljem Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika.

Vlč. Deželić Dinko razriješen je službe župnika u Orlecu i Vrani, te je umirovljen.

Vlč. Guszak Milivoj imenovan je predstojnikom Biskupijskog povjerenstva za pastoral turista i Biskupijskog povjerenstva za pastoral pomoraca.

Vlč. Kordić Petar razriješen je službe župnika u Supetarskoj Drazi, te je imenovan duhovnim pomoćnikom u Rabu.

Vlč. Kosić Josip razriješen je službe župnika u Novalji te je imenovan župnikom Supetarske Drage i Mundanija.

Vlč. Kosić Marijan razriješen je službe župnika u Lunu, te je imenovan župnikom Cresa i Valuna, te župnikom Beloga, Dragozetića i Predošćice kao i dekanom Creskog dekanata.

Vlč. Krajnović Kristijan imenovan je župnikom Luna i župnim vikarom u Novalji.

Mons. Mrakovčić Mladen razriješen je službe župnika i dekana u Cresu, te službe župnika Valuna i Lubenica, kao i službe župnog upravitelja Beloga, Dragozetića i

Predošćice, te je imenovan župnikom Raba i dekanom Rapskog dekanata.

Vlč. **Papić Ranko** razriješen je službe župnog vikara u Malom Lošinju, te je imenovan župnikom Novalje.

Mons. mr. **Seršić Zvonimir** imenovan je kancelarom Biskupije Krk.

Mons. **Antun Toljanić** razriješen je službe ekonoma Biskupije Krk, kao i službe ravnatelja Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika, te je imenovan župnikom Drage Bašćanske.

Vlč. **Turčić Anton** prošle je godine umirovljen na Rabu, a nastanit će se u Svećeničkom domu Svetog Josipa u Krku.

Vlč. **Valković Anton** razriješen je službe direktora i glavnog urednika *Kvarnerskog veza*.

Preč. dr. **Velčić Franjo** razriješen je službe kancelara, a imenovan je generalnim vikarom Biskupije Krk.

Preč. dr. **Zec Slavko** razriješen je službe generalnog vikara i župnog upravitelja Linardića, te je imenovan župnikom Linardića.

Vlč. **Žuškin Denis** razriješen je službe župnog vikara u Novalji, te je imenovan župnim upraviteljem Orleca, Vrane i Lubenica.

PERMANENTO OBRAZOVANJE MLADIH SVEĆENIKA

Obavještavamo svećenike do 10 godina službe da će se njihovo redovito Permanentno obrazovanje održati u Lovranu 15.

i 16. studenog 2016. Detaljnije informacije prosljedit ćemo vam čim ih dobijemo od Metropolitanskog instituta u Rijeci.

IZVJEŠTAJI

PROSLAVLJENI KRIŽI, TRADICIONALNO ZAVJETNO HODOČAŠĆE

- RAB, 24. TRAVNJA 2016. -

Usprkos najavi i kiše i bure za posljednju travanjsku, petu vazmenu nedjelju i ove je godine veliki broj vjernika iz svih rapskih župa odlučio pješice krenuti za Križima. Dok su se procesije pod kišobranima predvođene stjegovima svetaca zaštitnika bližile gradu, sitna je kiša polako jenjavala, a nakon zajedničke euharistije nakratko se probilo i ispratilo sve svojim domovima, iznenadno sunce.

Slavlju se pridružio i veliki broj mladih Krčke biskupije koji su se dan ranije okupili na Biskupijski susret mladih da bi pod-

motom JA «LAJKAM» ISUSA sakramentima, radionicama i svjedočenjem, te glazbom na mladima svojstven način slavili Gospodina.

Vjernike u prepunoj župnoj crkvi Marijina Uznesenja srdačno je pozdravio župnik i dekan Raba vlč. Anton Depikolozvane. Oko oltara, uz predvoditelja euharistije biskupa Ivica Petanjaka, i svećenike koji su s mladima svojih župa gostovali na Rabu, zbio se i veliki broj ministranata. A duh tradicije vidio se i u lijepom broju vjernica svih naraštaja u rapskoj narodnoj nošnji.

Muka Isusova je slavna jer je podnesena iz ljubavi

Biskup Petenjak, nadahnut evangeljem pete vazmene nedjelje, nastojao je tijekom svoje homilije osvijestiti važnost križa Isusova, njegove muke, smrti i uskrsnuća. Njegova je muka – kazao je biskup – bila dramatična i slavna. Na Kalvariji dolazi do izražaja sva drama ljudskog grijeha, ljudske zloće, mržnje, svega zla ovoga svijeta ... Isus je po muci i smrti pokazao do koje mjere ljubi svakoga čovjeka. On tu muku nije otrpio da je se riješi, već je išao na križ iz ljubavi za spasenje cijelog čovječanstva. I zato je njegova muka slavna. Isus odlazeći kao čovjek iz ovog svijeta u isto vrijeme želi biti prisutan. A u svojoj je odstupnosti, prisutan u Crkvi po ljubavi nas koji se međusobno ljubimo. Ljubav koju Isus Krist očekuje i zahtjeva od svojih učenika nije neko izjednačavanje računa, – dodao je biskup – već Isus traži da onim žarom ljubavi, snagom, energijom, oduševljenjem kojim on ljubi nas, da tim istim osjećajima i mi ljubimo jedan drugoga ... da ta ljubav prožima cijeli svijet. To je smisao Isusove ljubavi i Isusove zapovijedi ljubavi. Nasuprot te ljubavi koja je proslava njega po križu njegovu, stoji jedan od učenika koji će ga izdati, najbliži suradnik Isusa Krista – Juda.

Mi koji smo danas oko stola Gospodnjega, svaki od nas je potencijalni Juda – jedan jedini čovjek u evangelju kojeg je Isus pričestio. Nažalost, Juda nije prepoznao znak Kristove ljubavi, jačinu i smisao, i završio je tragično.

Nitko od nas ne može garantirati da će ustrajati i ostati vjeran Kristu do konca života. Onaj koji misli da je velik kršćanin neka pazi da se ne poklizne pa da ne postane izdajnik Time što primamo tijelo Kristovo ne znači i da ćemo se spasiti. Vjerujemo da hoćemo, ali da to primanje tijela Kristova, to slavljenje muke i križa Kristova bude pod uvjetom koji je Krist rekao – ljubite se međusobno kao što sam ja ljubio vas. Muka Isusova je slavna jer je podnesena iz ljubavi, a ići za križem Isusovim znači prihvati križ svoga života – ne mrmljati, proklinjati. Bog daje križ po mjeri mojih leđa, da ga sigurno mogu nositi, po njemu biti svjedok Kristove ljubavi u svijetu i doprinijeti da Kristova ljubav raste i širi se, osvoji i prožme cijeli svijet.

Božji blagoslov i zahvalnost

Biskup je na posljetku svima zahvalio i čestitao na održavanju vjerničkog osvjedočenja za Isusa Krista zavjetnim hodočašćem za Križem. Posebno se zahvalama obratio mladima dionicima slavlja, kako iz Krčke biskupije tako i mladima iz Slavonskog Broda koji su glazbom animirali i svjedočili vjeru. Neka to svjedočanstvo буде ohrabrenje svima drugima da ustraju na putu Isusovom. Posebno je zahvalio vlč. Marinu Hendrihu, povjereniku za mlade iz naše biskupije, vlč. Jerku Valkoviću koji je zaslužan za edukativni dio susreta, te zahvalan za proljetno sunce koje se pokazalo, na sve zajedno zazvao Božji blagoslov.

Brankica Pahljina

DUHOVNA OBNOVA POKRETA ZA ŽIVOT

- PUNAT, 28. SVIBNJA 2016. -

U subotu 28. svibnja u otvorenom samostanu ss. Karmelićanki BSI u Puntu, održana je duhovna obnova Pokreta za život Krčke biskupije. Na samom početku

duhovne obnove prisutne su pozdravili predsjednik Pokreta dr. Šime Paparić i g. Anton Hrabrić, predsjednik krčkog ogranka Pokreta. Potom je s. Andreja prisutnima

ispripovijedala povijest utemeljiteljice reda karmeličanki, bl. Marije Terezije od sv. Josipa, i o osnivanju samostana u Puntu.

Poslije nagovora s. Andreje, uslijedio je prvi dio predavanja voditelja duhovne obnove vlč. Zvonimira Badurine Dudića, duhovnika Pokreta za život, koji se u uvodu osvrnuo na riječi pape Franje vezano uz treće ukazanje uskrslog Gospodina učenicima. Papa je rekao: «Isus ponovno traži svoje učenike. Susreće ih na jezeru s praznim mrežama, te im umornima i razočaranima kaže: 'Bacite mrežu i naći ćete'». Ishod je bio nevjerojatno bogat ulov. Tako i mi trebamo učiniti u svojim životima; trebamo biti zagledani u Gospodina. Prisutnost uskrslog Isusa sve mijenja. Tama je pobijedena svjetlošću. Osjećaj umora i napuštenosti prepusta mjesto novom poletu i sigurnosti da je On s nama. Neka On, Gospodin, obnovi i u nama uskrsne vjeru, neka nas čini svjesnima našega poslanja i ispuni nas Svetim Duhom da možemo naviještati učenja Crkve i bogatstvo Njegova Milosrđa.

Uslijedila je sveta misa koju je predvodio o.biskup u miru mons. Valter Župan, a suslavili su župnik Punta vlč. Ivica Kordić i vlč. Zvonimir Badurina Dudić.

Poslije mise, okupljeni na duhovnoj obnovi uputili su se na ručak u obližnji hotel s ocem biskupom i svećenicima. Uslijedio je dvosatni odmor za članove Pokreta, za vrijeme kojeg su imali sastanak samo članovi Vijeća svih ograna Pokreta. Prisutnima je dr. Paparić ispripovijedao o nedavnim događanjima u svibnju, kada je u Zagrebu održan «Hod za život, obitelj i Hrvatsku», o čemu se u medijima stvorila sasvim druga slika od stvarne.

Također je u svibnju u Zagrebu bila Prva svjetska konferencija o Billingsovoj ovulacijskoj metodi, gdje je nakon predavanja uslijedila rasprava o porodima carskim rezom. Nakon svjedočanstva dr.

Paparića, prisutnima je održala kraće predavanje voditeljica knjigovodstvenog servisa gđa Milenka Dvorničić.

U drugom dijelu duhovne obnove, voditelj vlč. Dudić navodi riječi pape Franje: «Sveto Pismo uvijek inzistira na milosrđu i ljubavi Boga koji se ne umara». Bog je neumoran u oprštanju. «Gospodin je milostiv i u svojoj veličini priginja se nad onim koji je siromašan» govori papa. Bog je spremam razumjeti, prihvati i oprostiti – to su 3 teološke kreposti- vjera, nada i ljubav. Otac se ne zatvara u srdžbu, Bog srdžbu pobjeđuje i probija. Vjernost u milosrđu je Božja bit. «Neću vas ostaviti siročad», Isusove su riječi. U Boga se možemo potpuno i uvijek pouzdati, što sa ljudima ne možemo.

«Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji». Papa naglašava – Bog nije ravnodušan, On nikad ne odvraća pogled od ljudske boli, On je istina i ljubav. Ljubav nije ravnodušna, njoj je uvijek stalo. Bog brine za one koji vase u svom beznađu. Bog uvijek sluša, čovjek koji ne sluša mu je suprotan. Zlo se može pobijediti jedino čineći dobro. Osoba treba prijeći na razinu višu od same vjere – na povjerenje, pouzdati se u Božju Riječ. Papa Franjo kaže: «Ako izgubimo dimenziju služenja, moć se pretvara u bahatost i postaje vladavina i ugnjetavanje.» Učinjeno zlo ostavlja bolne tragove i nosi na sebi bolne rane. Milosrđe može izlijeciti te rane, može promijeniti svijet. Božje Milosrđe jače je od ljudskoga grijeha. Isus Krist svojom blizinom i nježnošću uvodi grešnike pod okrilje Boga. On voli svoju djecu, brine se za njih, pomaže, opršta im. Odgaja, ispravlja ako griješe. Gospodin Otac je pun ljubavi, ali oprezan i strog, optužuje izraelski narod kako bi ga vratio na put prevednosti, ali narod ne želi razumjeti. Prognani narod će se vratiti da iskusi Božje Milosrđe, za one koji se u Njega uzdaju. Gospodin će oteti svaku suzu i oslobođiti nas, On je vjeran, ljubi

beskrajno, i zahvaljujući Njemu, čovjekovo srce se ispunja radošću i ljubavlju.

Nakon nagovora duhovnika, uslijedila je zahvala predsjednika Pokreta za život, dr. Šime Paparića, svim prisutnima, duhovniku, o. biskupu i časnim sestrama, te završne riječi zahvale s. Andreje, nakon

čega su prisutni još malo uživali u ugodnom druženju.

*dr. Šime Paparić
Nives Brnić*

SVEĆENICI I REDOVNICI O. KRKA OKUPLJENI U GLAVOTOKU

- KRK, 3. LIPNJA 2016. -

U petak, 3. lipnja, na svetkovinu Srca Isusova – Dan svećeničkog posvećenja, svećenici i redovnici otoka Krka, predvođeni o. biskupom Ivicom Petanjkom, tradicionalno su se okupili u franjevačkom samostanu u Glavotoku.

Gost predavač bio je prof. dr. Anton Štrukelj koji je održao nagovor na temu *Božje milosrđe – ključ za razumijevanje papinstva Ivana Pavla II. Istaknuo je kako je Božje milosrđe u središtu osobne duhovnosti sv. Ivana Pavla II. i očaravajuće označava njegovu sliku o Bogu i čovjeku. Milosrđe je za Papu najvažniji teološki uvid za opisivanje kršćaninova odnosa s Bogom i njegova načina života u Crkvi i svijetu. Papa Ivan Pavao II. koji je u jubilarnoj godini uveo Nedjelju milosrđa u liturgijski kalendar, o Božjem je milosrđu progovarao u mnogim dokumentima. Ipak, enciklika *Dives in misericordia* osnovni je tekst za razumijevanje njegove nauke o milosrđu. Prof. Štrukelj donosi zatim glavne naglaske navedene enciklike. Milosrđe je najveće svojstvo Trojedinoga Boga koji je ljubav. Bog, milosrdni otac, oduvijek je naumio spasiti ljudе i kao posinjenu djecu učiniti ih dionicima svoga trojedinog života. Isus Krist, jedinorođeni Sin Božji, poslan je na svijet da bi objavio milosrđe Boga Oca. On ostvaruje Očev spasiteljski nacrt sa svojim mesijanskim programom milosrđa. Očevu milosrdnu ljubav pokazuje posebno patnicima i grešnicima. Istovremeno svoje učenike poučava da budu milosrdni kao Otac*

nebeski. U vazmenom otajstvu Isus najbolje razotkriva praštajuće i oslobođajuće milosrđe Božje. Križ je kao dah vječne ljubavi koji dotiče najbolesnije rane čovjekovog zemaljskog bivstvovanja. Zato je razapeti i uskrslji Krist konačno utjelovljenje milosrđa.

Duh Sveti, uosobljeno milosrđe, podupire Isusa Krista u njegovoj spasiteljskoj žrtvi, koja njegov duh usmjerava k Ocu. Duh Sveti djeluje u grešnikovoj nutriti kad ga priklanja primanju darova oproštenja i spasenja.

O Crkvi Ivan Pavao II. u svojim propovijedima govori kao otajstvu koje zadobiva spasiteljsko djelovanje Božjeg milosrđa. Crkva ima zapovijed da objavljuje, djelotvorno ostvaruje i prosi Božje milosrđe. Poslanje crkve je opisano kao duhovnost milosrđa. Temeljno pravo i dužnost Crkve je da priziva i časti Božje milosrđe.

Papina duhovnost milosrđa poziv je svima na pozitivnu, apostolsku zauzetost za svijet kao mjesto susreta s Bogom, na izgradnju «civilizacije ljubavi». Papa želi takav apostolat milosrđa koji obuhvaća sve potrebe čovjekove osobnosti i djelotvorno utječe na oblikovanje društva. Papina teologija milosrđa privodi kršćane životu koji je mistično-kontemplativno ukorijenjen u Bogu, a istodobno djelotvorno okrenut svijetu. Takva duhovnost se odlikuje uravnoteženom povezanošću između pobožnosti i

odgovornosti za svijet te utire stazu života po evanđelju u suvremenom svijetu.

Tajnu Božjega milosrđa najbolje je upoznala Marija. Ona zna njegovu cijenu i njegovu veličinu. U tom smislu ju i nazivamo Majkom milosrđa: naša milosrdna Gospa ili Majka Božjega milosrđa.

Nakon predavanja uslijedila je prigoda za sakramentalnu ispovijed i Euharistijsko klanjanje.

Koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je krčki biskup Ivica. U homiliji je, osvrćući se na pročitano evanđelje, istaknuo kako bi se prisopdobe o Božjem milosrđu mogle nazvati i prisopdobe o Božjoj radosti jer u njima do izražaja dolazi radost

i veselje što je ona izgubljena stvar ili osoba pronađena.

Radost i milosrđe idu zajedno. Božja pak radost ide iznad milosrđa. Uključuje milosrđe, ali ga i nadilazi. Raduje se i kad prašta. Raduje se i kad nema što oprostiti i kad ne treba oprostiti.

Biskup je pozvao okupljene svećenike da svoje srce učine po srcu Isusovu i da, onima kojima su poslani, budu ‘pastiri’ poput njega, ali ne zaboravljajući da su i sami ‘ovce’ Dobrog pastira i zato potrebni obraćenja i ‘povratka kući’. Kao ‘pastire’, pozvao ih je da budu veseli i radosni ‘pastiri’, da se raduju iznutra kako bi mogli iskrenu radost pokazati i na van.

SVEČANO PROSLAVLJEN SV. KVIRIN, ZAŠTITNIK KRČKE BISKUPIJE

- KRK, 4. LIPNJA 2016. -

U subotu 4. lipnja, svečanim koncelebriranim misnim slavlјem u krčkoj katedrali proslavljen je zaštitnik Krčke biskupije i Grada Krka sv. Kvirin. Misno slavlje predvodio je mons. dr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj. Uz njega su koncelebrirali mons. dr. Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolit, mons. mr. Zdenko Križić, novi gospičko – senjski biskup, mons. dr. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski, domaći biskup mons. dr. Ivica Petanjak, biskup u miru mons. Valter Župan te četrdesetak svećenika i redovnika Krčke biskupije.

Krčki je biskup mons. Petanjak na samom početku pozdravio prisutne biskupe, generalnog tajnika HBK mons. Enca Rodinisa, gradonačelnika Krka Darija Vasilića kojem je čestitao Dan Grada, te ostale uzvanike – predstavnike javnog i društvenog života koji su prisustvovali slavlju.

U homiliji biskup Jure Bogdan približio je vrijeme mučeništva sv. Kvirina te naglasio kako se i ovim slavlјem dokazuje

da mučenici nisu pali u zaborav, da njihova žrtva ima i danas duboki smisao i veliku vrijednost. Naglašava kako mučeništvo nije stvar prošlosti. Također i danas do nas dopiru vijesti o mnogima koji su mučeni jer se ne žele odreći svoje vjere, koji su dosljedni u svom svjedočenju vjere, a u vjeri u uskrsnuće crpe hrabrost, snagu, nadahnuće i orijentir. Mučenici su svjetionici zajednici kršćana. Oni nam pokazuju da vjeru možemo živjeti do kraja i obvezuju nas na kršćanski život, na svetost koja je čisto srce uvijek otvoreno Bogu. Kršćanin je pozvan aktivno živjeti svoju vjeru gdje god se nalazi, bez straha svojim životom pokazivati Evanđelje u koje vjeruje. Život koji se živi u odnosu s Bogom, koji dopušta da ga Bog zahvati, koji se hrani i jača sakramentima, postaje život koji je osmišljen i koji zna za što živi a time postaje i svjetlost drugima.

Na kraju misnog slavlja izrečene su posebne čestitke i dani prigodni pokloni novozaređenim biskupima mons. mr. Zdenku Križiću i mons. dr. Juri Bogdanu.

Mons. Križić, zahvalivši na čestitkama rekao je kako je u Krku, kao prior Karmelićanskog samostana, boravio u dva navrata, ukupno sedam godina, te kako se ovdje osjećao vrlo lijepo, stvorio mnoga prijateljstva te doživio divna svjedočanstva vjere i kršćanske ljubavi. Zahvalio je svima na lijepim željama prigodom biskupskog ređenja te rekao kako i dalje nastavlja pratiti Krčku biskupiju svojim molitvama.

Na čestitkama je zahvalio i mons. Bogdan koji se prisjetio svoje dugogodišnje službe rektora Zavoda sv. Jeronima te mnogih svećenika Krčke biskupije – pitemaca Zavoda – koji su mu ostali u dragom sjećanju.

I.Ž.

DON DINKO DEŽELIĆ PROSLAVIO 50. OBLJETNICU SVEĆENIŠTVA

- ORLEC, 3. SRPNJA 2016. -

U župnoj crkvi Sv. Antuna opata u Orlecu na otoku Cresu, u nedjelju, 3. srpnja, svečanim misnim slavlјem župnik Orleca i Vrane don Dinko Deželić zahvalio je Bogu za 50 godina svoga misništva. Koncelebrirali su mons. Giuseppe Vosilla, ovogodišnji zlatomisnik iz Riječke nadbiskupije, rodom iz Cresa, dr. Franjo Velčić, kancelar Krčke biskupje, te još desetak svećenika. Orlečka crkva bila je potpuno ispunjena vjernicima koji su na ovo slavlje pristigli iz raznih krajeva svijeta, a priključila im se i grupa austrijskih turista čiji je svećenik pročitao Evanđelje i na njemačkom jeziku. Nazočni su bili i predstavnici mjesnih i regionalnih vlasti.

Propovijedao je dr. Velčić koji se na početku prisjetio kako mu je u sjemeništu upravo don Dinko bio odgajatelj i to ne jako strog. Tumačeći Evanđelje, dr. Velčić je rekao: «Kao što u današnjem Evanđelju Isus kaže ‘molite Gospodara žetve da pošalje radnike’ tako je i ova župa molila za duhovna zvanja i rodilo se zvanje don Dinka. Odazvao se pozivu i slijedio Krista iako nije znao što ga čeka». Propovjednik je nagnasio kako su to bila teška vremena kad su mnogi nagovarali don Dinkovog oca da ne dozvoli sinu odlazak u sjemenište i nudili mu najbolje škole ako se ne odluči za svećeništvo. «Ali vjera je bila jača od pritiska», rekao je dr. Velčić i izrazio uvjerenje

da će don Dinko i dalje raditi na Gospodnjoj njivi i služiti svojim vjernicima, samo možda u drugačijim okolnostima jer je njavio svoj odlazak u mirovinu.

Nakon popričesne molitve čestitke su svome župniku uputili predstavnici župa Orlec i Vrana, Elizabeta Mužić i Aleks Flego, gosti iz Beča darovali su slavljeniku prigodnu svijeću, a fra Zdravko Tuba, koji je tijekom slavlja vršio službu ceremonijara, pročitao je neke od pristiglih pisanih čestitki. Posebno je izdvojio blagoslov Svetog Oca, te u cijelosti pročitao poruke krčkog biskupa Ivice Petanjka i umirovljenoga biskupa Valtera Župana. Mons. Petanjak istaknuo je znakovitost činjenice što don Dinko svoj jubilej proslavlja u Godini milosrđa, a sam je bio svjestan kako je njegovo svećeništvo Božji milosni dar i uvijek je to naglašavao. «Ta ista Milost po kojoj ste postali Kristov svećenik, po Vašem služenju se pretočila u Njegovo Milosrđe koje ste dijelili u sakramentima Crkve», napisao je biskup Petanjak te poželio don Dinku da u Božjem milosrđu spokojno provede dane zasluženog umirovljenja.

Biskup Župan prisjetio se u svojoj čestitki slavljenikove mlade mise na kojoj je i sam prisustvovao, te mu zahvalio na požrtvovnom i mukotrpnom ulaganju svih svojih duhovnih i tjelesnih snaga u savjesnom

izvršavanju svećeničkog poslanja. «Koliko si samo ljubavi uložio i pokazao svih ovih godina prema ljudima, ne samo onima koji su ti dekretom Crkve bili povjereni, nego prema svima koje si susretao! Mnogo sam puta osjetio toplinu tvoga prijateljstva. Hvala ti na tolikoj dobroti», napisao je biskup Župan.

Slavljenika i okupljene vjernike razvesila je i čestitka pristigla iz Afrike, od tajnika nuncijature u Gani Cresanina mons. Renata Kučića.

U svojoj zahvalnoj riječi don Dinko poželio je da orlečka crkva, posebno ukrašena za tu svečanu prigodu, bude slika orlečkog srca koje nije tvrdo kako se smatra nego je meko i puno ljubavi. «Pred 50 godina na kućnim vratima otac i majka su mi dali blagoslov i odletio sam iz jednog gnijezda u drugo. Bogu hvala, od tada uvijek idem iz gnijezda u gnijezdo što je dokaz da

nas Bog nikad ne zaboravlja», rekao je Deželić.

Slavlje je zaključeno himnom Tebe Boga hvalimo, a nakon mise slavljenikova rodbina počastila je sve goste na trgu ispred crkve.

Dinko Deželić rođen je u Orlecu 21. veljače 1940. Osnovnu školu završio je u Orlecu, sjemenište u Pazinu, a teološki studij polazio u Pazinu, Zadru i završio u Rijeci. Za đakona ga je zaredio zadarski pomoćni biskup Marijan Oblak u Biogradu na moru, a za svećenika 3. srpnja 1966. u Cresu krčki biskup Karmelo Zazinović.

Nakon toga obnaša službu duhovnog pomoćnika u Cresu i Velom Lošinju, odgojitelja u Pazinskom sjemeništu, upravitelja župe Ilovik, te župnika u Beleju, Ustrinama, Osoru, Lubenicama, a sada u Vrani i Orlecu.

SVEĆENIČKO REĐENJE VLČ. DRAŽENA KRALJIĆA

- KOTOR, 16. SRPNJA 2016. -

U katedrali sv. Tripuna u Kotoru, u subotu 16. srpnja, na dan Gospe Karmelske, za svećenika Kotorske biskupije zaređen je đakon Dražen Kraljić iz Omišlja. U zajedništvu s šesnaestoricom svećenika, među kojima su bila tri krčka svećenika, kotorski biskup mons. Ilija Janjić predvodio je svečano euharistijsko slavlje tijekom kojeg je polaganjem ruku i obrednim molitvama podijelio kandidatu Draženu Kraljiću red prezbiterata i ubrojio ga među svoje svećenike.

Na slavlju svećeničkog ređenja u kotorskoj katedrali sudjelovalo je, uz najblže članove obitelji, četrdesetak hodočasnika iz Omišlja, koji su posebice došli do izražaja u pjevanim dijelovima bogoslužja. Pjevali su u starom ornišaljskom napjevu pripjevni psalam «Blagoslivljaj dušo moja Gospodina», zatim kod podizanja «Zdravo Tilo Isu-

sovo», a poslije pričesti po svemu sudeći najljepši domaći kantik na staroslavenskom jeziku: «Veličit duša moja Gospoda». Ova zadnja pjesma zasigurno je pobudila najveću pozornost okupljenih svećenika i vjernika koji su, sjedeći poslije pričesti u tišini i ozračju zahvalnosti, s jednakim zanimanjem pratili riječi drevnog liturgijskog jezika i arhaičnog melodijskog izraza. Predvoditelj slavlja, kotorski biskup mons. Ilija Janjić, zahvalio se na koncu svečane euharistije svim sudionicima slavlja, a novozaređenom svećeniku zaželio da raste u vjeri i svećeničkom služenju i da se dade voditi poticajima Duha Svetoga.

Novozaređeni svećenik je poslije zavrsene osnovne škole u Omišlju i srednje škole u Krku, studij teologije polazio i diplomirao na Teologiji u Rijeci. Početkom protekle godine primljen je u kandidate za

svećenike Kotorske biskupije. U mjesecu siječnju zareden je u istoj Katedrali za đakona, a sada, pola godine poslije, pripušten je svećeničkom ređenju. U nedjelju, 14. ko-

lovoza ove godine u Omišlu će biti, ako Bog da, proslava Mlade mise.

A.B.

ZAKLJUČENA GODINA SVETOG JAKOVA U KORNIĆU

- 25. SRPNJA 2016. -

Na kraju misnog slavlja blagdana svetog Jakova na kojem je krčki biskup mons. Ivica Petanjak posvetio novi oltar, u Korniću na otoku Krku, pjevanjem himne svetog Jakova zaključena je Godina svetog Jakova i proslava 150. obljetnice posvećenja župne crkve.

Kako je posrijedi visoka obljetnica crkve i župne zajednice, župljani i mještani Kornića imali su prigodu kroz godinu dana zauzeti se za duhovnu i materijalnu obnovu župe. Kao neposredna priprema pred blagdan Zaštitnika održani su petodnevni Dani svetog Jakova koji su svaki dan nakon sv. Mise predviđali kulturne sadržaje: Izložbu starih fotografija Kornića «Ljudi i selo» u obnovljenoj župnoj kući; predavanja dr. Franje Velčića na temu Povijesni pregled Kornića, mons. Zvonimira Seršića o umjetninama u župnoj crkvi sv. Jakova, vlc. Ranka Papića – autora oltara i ambona od kamena – o novom oltaru i ambonu. Održan je koncert duhovne glazbe Kristine i Roberta Kolar te koncert klapa pod nazivom «Klape svetom Jakovu».

Sama proslava svetog Jakova počela je blagoslovom obnovljene župne kuće. Nakon što je krčki biskup mons. Ivica Petanjak blagoslovio kuću krenula je svečana procesija s kipom sv. Jakova prema župnoj crkvi. Među ostalima u procesiji su sudjelovali Lovačko društvo Kornić koje je nosilo kip svetog Jakova i Folklorno društvo Kornić.

Na početku misnog slavlja gospodin Edvard Braut pozdravio je sve prisutne posebice Kornićare, krčkog gradonačelnika gospodina Darija Vasilića, sve dobrotvore

te posebno oca biskupa Ilicu, čiji je predčasnik Ivan Vitezić, ondašnji biskup krčki, stajao upravo u ovom prezbiteriju i posvećivao ovu župnu crkvu pred točno 150 godina. «Danas, 150 godina kasnije, ovdje stojite Vi i nastavljate njegovo časno djelo posvećujući ovaj novi kameni oltar. Danas uz Vas oče biskupe ponosno stoji naš pop Anton Peranić koji je svega sebe uložio da bi ova crkva bila ovako dolično spremana za ovu svečanost», nastavio je gosp. Braut i ustvrdio: «A koliko li je bilo potrebno ustajnosti u vjeri i ljubavi prema Bogu da uspiju u tom svojem naumu izgradnje nove crkve. A nisu je gradili samo za sebe. Vjerujem da su im misli bile više usmjerene na svoju djecu i njihovu budućnost. Koje li prekrasne želje i plemenitog cilja: ostaviti u nasljeđe djeci upravo svoju vjeru. Uvijek i za sve u svojim životima naši su Kornićari imali svojeg svetog Jakova i uvijek su se njemu vraćali.» «Vratili smo se i mi, danas. Svjesni jubileja koji je pred nama, složni u naumu da i mi svojoj djeci ostavimo svoju vjeru i ovaj hram kao njeno vanjsko svjedočenje. S vjerom u srcu ovu smo crkvu ponovno potpuno obnovili. I mi ćemo ovaj Božji hram ostaviti našoj djeci, budućim naraštajima, da ga čuvaju ustrajni u vjeri i čvrsti u ljubavi prema Bogu. To je naša dužnost, ali više od svega i naša žarka želja. Da ova crkva i dalje bude središte naše župe, naših života, te da s veseljem i nadalje generacijama kličemo: Hajdemo u dom Gospodnj! Jer, ova crkva kao zdanje iznimno je dragulj, ali tek kada je puna vjernika blista posebnim sjajem», zaključio je svoj pozdrav gospodin Braut.

«Radosna srca slavimo danas ovdje svetkovinu svetog Jakova, zaštitnika ove župe, posvetit ćemo novi oltar, novi ambon je tu, obnovljena crkva, obnovljena župna kuća, sve to je znak života ove župe i ove župne zajednice, ali ono što predstoji sada, treba biti duboka obnova duha, duboka obnova čovjeka. Ovo je sve lijepo, i sve to je izraz naše vjere, ali sada ta vjera ne smije pokleknuti, ne smije se uspavati. Nemojte dozvoliti da s ovim proslavama, ovim jubilejom, sve to nekako počne ići u zaborav, nego je bitno da mi sada kao živa Crkva, kao živo kamenje Božje budemo ugrađeni u ovaj sveti Dom.», rekao je biskup Ivica na početku svete mise.

Na početku svoje homilije biskup Petanjak, ustvrdivši stalnu prisutnost Petra, Ivana i Jakova u svim najintimnijim dogadjajima Isusova života, tumačeći blagdansko evanđelje koje ukazuje na razliku u shvaćanju kraljevstva Božjega, u razumijevanju Isusa Krista kao spasitelja, rekao je: «Na jednoj strani Isus Krist, a na drugoj strani njegovi učenici koji kao da voze po dvostrukom kolosijeku čija je udaljenost kao od neba do zemlje. Isus govori o jednome, a apostoli razmišljaju o potpuno drugome; Isus govori da mora kao Mesija proći kroz križ, muku, patnju, do slave uskrsnuća, a Jakov i Ivan zajedno sa svojom majkom traže ministarska mjesta i fotelje u kraljevstvu nebeskom. Isus im kaže: Jeste li svjesni što tražite? Ja prihvaćam ono što vi tražite, samo ću ja malo te vaše želje modificirati, malo preusmjeriti u onom pravcu u kojem trebaju ići, a to je pravac života koga ja slijedim. I zato jedino mjesto koje vam ja mogu dati u kraljevstvu nebeskom je posljednje mjesto, i zapamtite da se za to zadnje mjesto nitko neće svađati, nitko tući, pretendirati da zauzme to posljednje mjesto. To je mjesto služenja, jer kaže Isus: I ja Sin Božji nisam došao na zemlju da me drugi služe, nego da ja služim. Znade se, da onaj koji služi je na posljednjem mjestu ili stalno na nogama uvijek spremjan da priskoči, da posluži, učini uslugu onima koje

treba poslužiti. Mi smo zaboravili da biti učenik Isusa Krista i nositi naslov sluga Božji ili službenica Božja je najveći naslov, najveći titul koji netko može dobiti. ... Što znači služiti? Služiti znači imati Božje osjećaje i Božje ponašanje u svom srcu i svome životu.... Sveti Jakov je bio ambiciozan čovjek, ali je Isus rekao možete li ti i tvoj brat piti gorčinu kaleža koga ću ja pitи? A oni su bubnuli možemo! Nisu imali pojma što ih očekuje. Isus je rekao dobro, sad polako, sad će vas život učiti, život pripremati na ono što vi želite. Vaš cilj je dobar, ali sredstva da dođete do toga cilja ja ću potpuno promijeniti. Nije trebalo čekati dugo. Nakon Isusova uskrsnuća sveti Jakov je prvi od apostola oko 42. godine za vrijeme kralja Heroda Antipe podnio mučeništvo i zapečatio svoju odluku da bude učenik Isusa Krista, da zauzme mjesto u kraljevstvu nebeskom, zapečatio mučeništvo, prvi od apostola. Zato oni koji su ambiciozni, neka iskoriste svoje darove, ali neka uvijek tako usmjere svoj život, da dopuste da Bog oblikuje način na koji će se to ostvariti».

Slijedio je obred posvete oltara pun simbolike.

Na kraju svete mise župnik Anton Peranić zahvalio je «svima koji su doprinijeli da ova Godina i današnji dan budu duboko urezani u našu memoriju i budu poticaj za daljnji rast na duhovnom i materijalnom planu. Velika je bila podrška župljana, a posebno užeg odbora. U lijepom broju svoju pomoć dali su naši župljani koji su razasuti od Europe do Amerike i Kanade, kao i povremenih župljani 'vikendaši' i prijatelji Kornića. Svoju pomoć dali su nam, bilo materijalno, bilo u nekoj akciji, i vjernici pravoslavne i muslimanske vjere. Kao župnik izražavam veliko zadovoljstvo i ponos što je više župljana uložilo znatna sredstva pri uređenju crkve po načelu nek ne zna ljevica što čini desnica te su htjeli ostati anonimni. Naše aktivnosti praćene su sa zanimanjem i molitvenom podrškom. Svim darovateljima i podupirateljima veliko hvala. Župna crkva

i župna kuća povezale su mnoge ljude što im je i svrha i nadam se da će tako biti i u budućnosti.» Zaključio je svoju zahvalu pop Anton.

A donatora je bilo mnogo. No na prvom mjestu treba istaknuti Biskupiju Krk koja je uložila značajna sredstva kako bi se ponovno za život uredila župna kuća u koju će se sada ponovno useliti župnik Kornića. Tu je i Grad Krk koji nikad nije uskratio molbe Kornićara da im pomogne u rješavanju svojih problema. Uz mnoštvo vjernika koji su dali svoj doprinos tu je bilo

i pregršt otočnih tvrtki koje su pomogle ovu materijalnu obnovu Kornića.

Kako i tradicija nalaže, svi prisutni nastavili su se nakon misnog slavlja družiti pred crkvom uz nastup Folklornog društva Kornić, a druženje je dodatno «zaslađeno» presnacima, fritama i kroštilima koje su marne mještanke pripremile za ovaj dan. Da druženje potraje potrudili su se članovi obitelj Peranić (župnikova braća) koji su sveprisutnu pjesmu i instrumentalno popratili.

NACIONALNI DUHOVNI KAMP VJERE I SVJETLA ODRŽAN U KRKU

— OAZA KRALJICE MIRA, 24 – 30. SRPNJA 2016. —

U «Oazi Kraljice mira» župe Krk, od 24. do 30. srpnja, održan je nacionalni duhovni kamp koji je okupio 30 članova Vjere i Svjetla iz raznih krajeva Lijepe naše. Cijeli kamp se odvijao pod gesлом «U zagrljaju milosrđa», a preko kateheza koje su nosile naziv «U školi milosrđa», oživljavanje Evandelja – posebno prispodoba iz Lukanog evandelja, te radionica i igraonica, htjeli smo približiti pojам milosrđa, osvijestiti koliko je Božje milosrđe prisutno u našim životima te pojasniti što znači poziv «Budite milosrdni kao Otac» koji nam je papa Franjo u ovoj Godini milosrđa posebno uputio.

Svakog smo dana slavili svetu misu, živo i veselo kao što to obično biva u našim zajednicama. Navečer smo vani, pod vedrim nebom i okruženi prirodom, zajedno molili Krunicu Božjega milosrđa.

Lijepo vrijeme i prave ljetne temperature osigurale su nam svakodnevni odlazak na kupanje. U četvrtak smo otišli na izlet turističkom polupodmornicom, a u petak smo posjetili Svetište Majke Božje Goričke u kojem je krčki biskup Ivica Petanjak 1. siječnja 2016. otvorio Sveta vrata milosrđa. Tamo nas je dočekao vlč. Marinko Barbiš.

Nakon što smo izmolili molitve potrebne za dobivanje potpunog oprosta i prošli kroz Sveta vrata, slavili smo svetu misu.

Večeri su bile ispunjene pjesmom, plesem, radosnim druženjem. Kroz to zajedništvo ali i preko mnogih koji su se brinuli da našem malom kampu ništa ne nedostaje, osjetili smo obilje Božje dobrote, ljubavi i zagrljaj Nebeskog Oca.

Posebno smo zahvalni svećenicima: Božidaru Volariću, Ivici Kordiću, o. Dominiku Magdaleniću, o. Damjanu Šešelji, Antonu Valkoviću i Antunu Zecu koji su nas posjetili u kampu, družili se s nama i predvodili nam slavlje svete Euharistije. Posljednjeg dana posjetio nas je i pred odlazak blagoslovio biskup Ivica te tako dodatno razveselio sve prisutne.

Zahvalni smo GP-Krku koji nam je osigurao ručak, «Pekari Vrbnik», «Tutti frutti» te svim vrijednim rukama domaćica i članovima krčke zajednice koji su nas posjećivali, brinuli se da imamo potreban prijevoz ali i kruh, voće, kolače, sladoled.... Njihova preobilna dobrota omogućila nam je da i sami iskažemo milosrđe i podijelimo primljeno s onima koji su siro-

mašniji ili zbog bolesti nisu mogli sudjelovati na kampu.

U petak smo navečer imali oproštajno slavlje uz otkrivanje tajnih prijatelja – onih za koje smo kroz ovih tjedan dana posebno molili ali i iskazivali im znakove ljubavi i pažnje – te podjelu diploma. Uistinu, kroz ovaj se kamp jasno vidjelo kako svatko ima posebne talente koje mu je Bog udijelio i koji donose radost cijeloj zajednici. Zato je bilo važno da svatko dobije diplomu: netko

za najboljeg pjevača ili pjevačicu, netko za sviranje, netko za glumu, jedni za kulinarska umijeća, drugi za predvođenje molitve, brižnost, posluživanje ili pak pranje suđa, pravljenje frizura, najljepši osmijeh...

Radosna i nasmijana lica, opipljiva sreća i zajedništvo pa i tuga zbog završetak kampa i želja za ponovim druženjem prizvaju neka sljedeća radosna okupljanja.

I.Ž.

DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI U SVETIŠTU M.B. GORIČKE

— 5. KOLOVOZA 2016. —

Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, 5. kolovoza, i ove je godine proslavljen u svetištu Majke Božje Goričke kod Batomlja. Operacija Oluja započela je na blagdan Gospe Snježne te se dvadeset i prva obljetnica, po prijedlogu velečasnog Marinka Barbiša, već sedmi puta proslavlja u ovome prekrasnom svetištu.

Na samom početku ovogodišnje proslave, pred okupljenim mnoštvom branitelja, njihovih obitelji i ostalih vjernika, te građonačelnika grada Krka i načelnica i načelnika općina Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik, krčki biskup Ivica Petanjak poželio je dobrodošlicu svim pristiglima izražavajući zadovoljstvo prisutnošću zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Josipa Bozanića, koji je predvođio misno slavlje.

U svojoj propovijedi kardinal Josip Bozanić prisjetio se svojih dječačkih dana kada je hodočastio iz Vrbnika na ovo Svetište, kao što i svi mi danas, kao Marijini hodočasnici milosrđa, hodočastimo u ovo i brojna druga svetišta. Prisjetio se i tog ratnog doba koje je proživljavao kao krčki biskup, kada su mu dolazili krčki mladići i muževi tražeći ga krunice pred odlazak na ratište gdje su branili svoju Domovinu. Istaknuo je kako su se oni željeli uhvatiti za

tu krunicu kako se ne bi osjećali sami, kako bi Marija bila s njima u tim teškim danima. Prisjetio se i obilazaka hotela u Malinskoj i Njivicama u kojima su bili smješteni protjerani iz svojih domova od Dalmacije, Vukovara, Dubrovnika, Petrinje, Siska... Kada je stajao ispred ljudi kojima su pobijeni najbliži, bilo je teško naći riječi, ali je bilo bitno stajati uz njih. Također se prisjetio i posebnih susreta s braniteljima na ratištu u Lici. Zbog tih i takvih sjećanja treba cijeniti slobodu i mir te zahvaliti onima koji su za taj cilj podmetnuli svoja 'leđa'.

Na kraju misnog slavlja prisutnima se obratio domaćin, velečasni Marinko Barbiš. Uputio je tople riječi zahvale svim prisutnima i onima koji su godinama pomagali ovo Svetište kao i organizaciju same proslave Dana pobjede. Također se zahvalio i kardinalu koji je svojim prisustvom uveličao ovu svečanost, zahvalivši mu na povjerenju jer ga je upravo on, tada kao krčki biskup, prije dvadeset i šest godina postavio za rektora Svetišta. Kardinal mu je pritom zahvalio uručivši mu medalju.

Po završetku crkvenog dijela, svjetovni tj. onaj braniteljski dio programa preuzeo je Neno Gržetić koji je zahvalio uzvanicima i prisutnim zapovjednicima iz Županije te pročitao pismo Predsjednice upućeno Ud-

ruzi veterana Domovinskog rata otoka Krka te svim okupljenim braniteljima.

Riječ je potom preuzeo načelnik Općine Baška, Toni Juranić, koji je pozdravio sve okupljene, zahvalio braniteljima, čestitao im na njihovom danu kao domaćin ispred Općine Baška i u ime koordinacije načelnika i gradonačelnika otočnih jedinica lokalne samouprave. Zahvalio se i kardinalu Josipu Bozaniću na dolasku uručivši mu prigodne darove kao i biskupu Ivici Petanju. Kardinal je uzvratio poklonivši medalju Majke Božje od Kamenitih vrata.

U ime Udruge veterana Domovinskog rata otoka Krka prisutnima se kratko obratio i predsjednik udruge Zdenko Petrak. U svom se govoru posebno osvrnuo na obite-

lji branitelja i njihov doprinos jer je njima tih dana bilo jednako teško, ako ne i teže, znajući da su njihovi najmiliji u rovovima u pogibelji. Također se osvrnuo i na političku situaciju u zemlji, svih ovih godina nakon rata, ustvrdivši kako su branitelji obranili zemlju i predali je na upravljanje političarima koji su je, vodeći se svojim sitnim interesima, upropastili. Ipak, izrazio je i nadu da nakon izbora nova izabrana vlast, napokon kreće u pravom smjeru vodeći računa o malom čovjeku, a ne sama o sebi.

Nakon programa na Svetištu, brojni okupljeni su se zaputili u hotel Corinthia na kratak domjenak.

(*otok-krk.org, Denis Lešić*)

SVEĆENICI NA DUHOVnim VJEŽBAMA

Duhovne vježbe za svećenike Krčke biskupije i ove su godine održane u dva turnusa. Voditelj je bio dr. sc. fra Darko Tepert.

U prvom turnusu duhovnih vježbi, održanom na Košljunu, od 23. do 26. kolovoza sudjelovali su: krčki biskup mons. Ivica Petanjak, Frane Brozić, Tomislav Crnović, Tomislav Debelić, Anton Depikolozvane, Nikola Ilijić, Dinko Justinić, Petar Kordić, Marijan Kosić, Drago Ljubičić, Ivan Milović, Božidar Mrakovčić, Mladen Mrakovčić, Luka Paljević, Ranko Papić, Enco Rodnis, Zvonimir Seršić, Franjo Velčić i Antun Zec.

U drugom turnusu duhovnih vježbi, održanom u Krku, u samostanu oo. Karmelićana od 29. kolovoza do 1. rujna sudjelovali su: Mons. Valter Župan, biskup u miru, Andelko Badurina, Marinko Barbiš, Tomislav Debelić, Andrija Depikolozvane, Zvonimir Badurina Dudić, Anton Bozanić, Ivan Brnić ml., Ivan Brnić st., Ivan Buić, Bogumil Dabo, Ivan Katunar, Saša Ilijic, Ivica Kordić, Vjekoslav Martinčić, Matej Polonijo, Nikola Radić, Filip Šabalja, Antun Toljanić, Ivan Turčić, Anton Valković, Franjo Vitezić, Slavko Zec, Mate Žic i Dennis Žuškin.

STRUČNO VIJEĆE VJEROUČITELJA

— KRK, 2. RUJNA 2016. —

Milosrđe i pomirenje

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije i Agencije za odgoj i obrazovanje, podružnice Rijeka, u Krku je 2. rujna održan Biskupijski susret vjeroučitelja u

osnovnoj i srednjoj školi Krčke biskupije. Molitvu na početku susreta predvodila je s. Gabrijela Dodić iz Raba, a krunica božanskog milosrđa bila je najbolji uvod u temu

Milosrđe i pomirenje. Predstojnik Katehetskog ureda mr. Anton Peranić pozdravio je prisutne vjeroučitelje, oca biskupa Ivica Petanjka, Tomislava Tomasića, višeg savjetnika pri Agenciji za odgoj i obrazovanje, te predavača dr. Antona Tamaruta, redovitog profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. U Godini smo milosrđa i sigurno smo o njemu puno čuli i čitali, ali ono ostaje neiscerpna tema. Predavač je polazeći od Sv. Pisma, preko misli crkvenih naučitelja i papâ, pokazao kako je milosrđe središte Božje poruke. Današnji svijet je potrebit Božje ljubavi, ali je nažalost mnogi traže na krivom mjestu. Bog ulazi u dramu grijeha i traži čovjeka kao što je tražio Adama. Povijest Božjeg milosrđa je dinamična. O tome nam svjedoči Stari zavjet, mnogi savezi koje je Bog sklopio s Izraelem, a vrhunac je Isus Krist. Božje milosrđe ima karakteristike koje vezujemo uz oca, kao što su čvrstina, vjernost, zaštita, ali i one koje nas podsjećaju na majku: nježnost, dobrota... Dar koji smo dobili obve-

zuje nas da budemo graditelji kulture milosrđa.. To ćemo moći samo ako poslušamo riječi sv. Pavla Kološanima i zaodjenemo se u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost i strpljivost.

Nadahnuto predavanje potaklo je mnoga pitanja pa se susret nastavio u razgovoru o Božjem praštanju, potpunom oprostu, skramentu ispovijedi... Kada govorimo o milosrđu uvijek treba imati na umu da je duhovni život rast, a ne magija.

U drugom dijelu susreta okupljenima se obratio savjetnik Tomislav Tomasić koji je vjeroučitelje informirao o kurikularnoj reformi koja nije prekinuta, ali dinamika njenog ostvarenja nije poznata. Na kraju skupa vjeroučitelje je pozdravio otac biskup koji je naglasio važnost vjeroučitelja u prenošenju vjere i ohrabrio ih u njihovom radu. Susret je zaključen zajedničkim ručkom u Biskupskom domu.

Ljiljana Filipas

KARDINAL VINKO PULJIĆ PREDVODIO SLAVLJE MALE GOSPE U POLJU

Ove je godine posebno svečano obilježen blagdan Male Gospe, zaštitnice mjesta i župe Polje na otoku Krku.

Svečanu koncelebriranu svetu misu predvodio je, u susavlju osamnaest svećenika i krčkog biskupa u miru mons. Valtera Župana, vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić.

Na početku misnog slavlja kardinala je u ime Krčke biskupije i odsutnog biskupa Ivice pozdravio biskup Župan. Uvodnim pozdravom kardinalu se obratio i župnik Polja vlč. Ivan Brnić.

Kardinal se u propovijedi posebno osvrnuo na potrebu mira u našoj domovini i u BiH ali i u svijetu. Govorio je o problemu izbjeglica i prognanika, što je i sam osjetio nedavno u svojoj nadbiskupiji. Napomenuo je kako na miru treba raditi i moliti se Gospa za isti, a ne o njemu samo deklarativno

govoriti. Spomenuo se i nove svetice Majke Tereze koja je pri dodjeli Nobelove nagrade za mir govorila o potrebi stvaranja tog istog mira, ali i mira u duši i srcu pomaganjem i zaštitom onih najslabijih i najpotrebnijih u društvu.

Na kraju misnog slavlja održana je procesija s kipom Majke Božje iz 16. stoljeća, nakon koje je kardinal izmolio posvetnu molitvu Majci Božjoj.

Prigodne riječi zahvale kardinalu izrekli su i uručili mu darove: župnik Ivan Brnić, predsjednik M. O. Polje Ranko Pavačić i načelnik Općine Dobrinj Neven Komadić.

Slavlje su svojom pjesmom uveličali su župni zbor i pjevački zbor "Zvon" koji je bio i generator ovoga susreta.

Ranko Pavačić

U 102. GODINI ŽIVOTA UMRO MONS. JOSIP BANDERA

(1914. – 2016.)

Na Presveto Srce Isusovo i Dan svećeničkog posvećenja, 3. lipnja 2016., Gospodin je pozvao k sebi našeg najstarijeg svećenika mons. Josipa Bandera u 102. godini života i 76. godini svećeništva.

Josip Bandera je rođen 8. srpnja 1914. u Belom od oca Franja i majke Katarine rođ. Desković. Ušao je u zadarsko sjemenište, te je subđakonat i đakonat primio u Zadru 1939. po rukama zadarskog nadbiskupa Petra D. M. Munzania. Za svećenika je zaređen također u Zadru 16. lipnja 1940. godine, a zaredio ga je također nadbiskup Munzani. Kao svećenik službovao je najprije kao kurat sv. Mihovila u Zadru i zatvorski kapelan. Zatim je od 1940. do 1949. bio župnik Orleca i Vrane na otoku Cresu. Od 1949. pa sve do svoga umirovljenja 2011. godine bio je župnik župa Beli, Dragozetići i Predošćica. Pet zadnjih godina proveo je u mirovini i živio u Svećeničkom domu sv. Josipa u Krku.

Mons. Josip Bandera je 1959. godine imenovan kapelanom Njegove Svetosti od pape Ivana XXIII., od 1990. je začasni kanonik Stolnog kaptola u Krku, a 2004. godine, o 90. godišnjici života, papa Ivan Pavao II. imenovao ga je apostolskim protoprototarom.

Pogreb mons. Bandere

Pogreb mons. Josipa Bandere održan je u ponedjeljak, 6. lipnja, u župnoj crkvi u Belom na otoku Cresu. Sprovodnu misu predvodio je krčki biskup Ivica Petanjak, a obred ukopa biskup u miru Valter Župan.

Posljednjem ispraćaju omiljenog župnika prisustvovalo je četrdesetak svećenika, predstavnici gradskih vlasti i mnogobrojna rodbina, prijatelji i poštovatelji.

Biskup Petanjak u propovijedi je tumačio tekst iz Lukina Evandželja o budnosti, objasnio je termine «opasani bokovi» i «upaljena svjetiljka», te naglasio da je uviјek važno kome Isus nešto govoriti, a riječi iz ovog Evandželja upućene su učenicima.

«Nekoć se kuće nisu mogle zaključati izvana, nego samo iznutra, zato ako je gospodar kasnio, vratar ga je morao čekati da mu otvori kad pokuca. Ali iz Isusovih riječi proizlazi da svi mi moramo biti vratari i budni, kako bi mogli otvoriti. Tada to neće biti susret sluge-vratara i gospodara, nego susret učenika i Učitelja, susret prijatelja, gdje neće više vratar posluživati nego će biti poslužen, sam Učitelj će ga služiti», objasnio je biskup Petanjak.

«Što je radio Isus Krist na zemlji? Služio. Kome? Nama. Nama je došao objaviti Boga Oca, kraljevstvo nebesko i pozvao nas na izgradnju Kraljevstva Božjeg. On sad kao Uskrsnuli, kao jedan od nas, ali najčasniji od nas, što sad radi na nebu? Služi. Kome? Nama. Razumijete li sada današnje Evandželje?», upitao je krčki biskup i naglasio da nema veće titule, nema većega naslova kojeg može primiti čovjek koji vjeruje u Isusa Krista od onoga da je sluga: «Biti sluga Božji je najviše što čovjek može postići na ovoj zemlji», rekao je.

«Vjerujem da naš pokojnik s pravom može nositi časni naslov Sluga Božji jer je utrošio svoj život služeći Bogu i ljudima. Napose vama u Belom, Dragozetićima i Predošćicima gdje je kao župnik služio više od šezdeset godina i toliko vas volio i voli da je i mrtav htio ostati među vama.», rekao je biskup Petanjak i opisao posljedne dane mons. Bandere.

«Vjerujem također da se i duhovno pripremio za svoj odlazak s ovog svijeta i

da su mu bokovi bili opasani, da mu je svjetiljka bila upaljena. Jer kao što je Isus prije svog javnoga nastupa četrdeset dana proboravio u pustinji u molitvi i postu i naš Josip Bandera je četrdeset i četiri dana prije svoga prijelaza u vječnost živio samo o vodi. Pripremao se zajedno sa svećenicima koji su u domu i gospodama koje su se brinule o njemu, okupljali su se oko njegove postelje i molili zajedno s njim».

Biskup je u nastavku propovijedi podsjetio što je pokojnom Banderi značilo njegovo svećeništvo. «Kad smo se okupili ove godine na blagdan svetog Josipa, na njegov imendan, održao je govor u kojem je između ostalog rekao: ‘Samo svećenik može ono što nitko na svijetu ne može. Može svaki dan slaviti svetu misu i držati u svojim rukama Tijelo i Krv Kristovu. I nitko na svijetu nije tako bliz Isusu Kristu kao što je svećenik. Iz toga proizlazi najveće dostojanstvo svećeništva. I nema osobe koja je tako intimno povezana s Bogom kao što je svećenik’. Volio bih da svatko od svećenika ovdje prisutnih to duboko zapiše u svoje srce», rekao je biskup Petanjak i povezao pokojnikove riječi uz ono što je sveti Leopold jednom prilikom rekao svećeniku koji je upao u krizu svog zvanja: «Sjeti se da si jutros slavio svetu misu i da ćeš je sutra opet slaviti. To je dosta».

«Danas kad se oprštamo od brata Josipa želim da on tog Isusa Krista kojeg je ljubio, čija je otajstva ovdje na zemlji slavio, sada gleda licem u lice», rekao je biskup i završio svoju propovijed riječima iz pokojnikove oporuke koju je napisao 11. svibnja 1965., prije 51. godinu, kad se nalazio točno na polovini svog zemaljskog vijeka «Zahvaljujem Gospodinu Bogu što sam rođen u katoličkoj vjeri, što sam u njoj bio odgojen i postao njezin svećenik; u njoj želim također i umrijeti i primiti njezinu posljednju okrepnu».

Posljednji pozdrav dugogodišnjem župniku triju župa na Tramuntani izrekao je creski gradonačelnik Kristijan Jurjako. Prijetio se kako je ovo treće okupljanje oko

mons. Bandere: «U srpnju 2014. zajedno smo proslavili njegov stoti rodendan, pred nešto manje od godinu dana zahvalili smo za 75 godina njegova svećeništva, a danas smo se u još većem broju okupili kako bismo ga ispratili u novi život».

Franjo Velčić, kancelar Krčke biskupije prenio je okupljenim vjernicima mnoštvo brzojava sućuti koji su pristigli, a u cijelosti je pročitao onaj zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Josipa Bozanića.

Biskup u miru Valter Župan prisjetio se nekih od svećenika koji su djelovali u teško vrijeme nakon Drugog svjetskog rata, kada je mons. Bandera odlučio ostati na svom rodnom otoku, iako su i njemu prijetile komunističke vlasti. Prisjetio se tako don Domenica Corellija kojeg je milicija otela iz isповjedaonice, držala ga mjesecima u zatvoru, a zatim je protjeran u Italiju. «Ista sudbina je mogla zadesiti našeg pokojnoga monsinjora. Možemo samo zamisliti u kakvom je duševnom stanju živio u tim vremenima», rekao je biskup Župan.

«Opraštamo se od posljednjeg svećenika koji je u ovom kraju proživio muke i strahote Drugoga svjetskog rata, a naročito muke poraća. Kad su drugi narodi odahнуli, naše vjernike, a naročito svećenike, čekale su muke i proganjanje. Zato se trebamo na kraju njegova života sjetiti svih tih njegovih žrtvi i trpljenja i neka mu to Bog naplati», zaključio je biskup Župan.

Lijes s tijelom pokojnika, prema njegovoj želji, položen je u postojeću grobnicu pred glavnim oltarom ispod poda crkve. Lijes su u grobnicu spustila četvorica svećenika: Božidar Mrakovčić, Luka Paljević, Ranko Papić i Enco Rodinis.

Misu je pjesmom pratilo creski župni zbor pod vodstvom prof. Mirjane Mikić-Flego, psalam je pjevao Ivan Nino Načinović, a ostale laičke dužnosti tijekom misne službe vršili su župljeni svih triju župa Tramuntane u kojima je mons. Bandera bio župnik.

Walter Salković